

DEBRECZEN

XVIII. évi. 207. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Bárdossy miniszterelnök rádióüzenete a magyar néphez a bolsevizmus elleni harcról

Bárdossy László miniszterelnök tegnap a rádió útján a következő üzenetet intézte a magyar néphez a bolsevizmus elleni harcról:

— A magyarság most másodizben találja magát szemben a bolsevista anarchiával. Először huszonkét évvel ezelőtt a saját portánkon, a saját országunkban kellett megküzdenuünk vele. Akkor a világháború véres erőfeszítései után elaléltán és végleg kimerülve könnyű prédául estünk neki. Hónapokon át a magunk testén kellett megszenvednuünk szörnyüségéit és szégyenét. Nemzeti életünket feldúlta, erkölcsi és szellemi javainkat elpusztította ez a gyúléletből, trügységéből és erőszakból született anarchia, amely azt hazudta magáról, hogy a szociális igazságot valósítja meg. Négy és fél hónap szenvedései után újra magára ébredt a nemzet és kivette magát a mérget, melynek fertözése számunkra azóta löbbé nem veszély.

— De amikor a baráti német birodalom megindította gigászi küzdelmét az Európa keletén leselkedő rémmel, hogy végleg leszámoljon vele, a békés városaink ellen intézett brutális és véres szovjet támadás után európai kötelességünk tudatában mi is azonnal részt vállaltunk e harcban.

— A német haderő oldalán és a régi fegyverbarátság szellemében hoztuk meg a magunk véraláozatát ebben az új keresztesháborúban, sok más nemzet fiaival együtt. Vitéz katonáink, akiket az egész nemzet halála és üdása kísér, jól tudják: miért küzdenek. Azokban a városokban és falvakban, ahová bevonulnak, a maga szörnyü valóságában tárul eléjük mindaz a barbarizmus, nyomorúság és szenvedés, amit a szovjet uralom jelent. A kezükbe kerülő hadiszákmányban pedig újabb és újabb bizonyítékokat találunk azokra a tervekre, melyeket ez az uralom forral Európa ellen.

— Az európai keresztény kultúra cédelme ennek a harcnak a célja. Egész Európa áll itt szemben az istentelenség és a pusztítás démonával. Az európai népek együttes építő ereje a tengelyhatalmak céltudatos vezélése alatt vivja diadalmos harcát azokért az elvekért, melyek a valóságos szociális igazság és a szolidaritás jegyében akarják újjáépíteni a maguk nemzeti életén át egész Európát.

Kormányzó Urunk háromnapos látogatása Hitler vezérnél a keleti főhadiszálláson

Ismételten megbeszéltek a politikai és a katonai helyzetet a hagyományos fegyverbarátság szellemében és a bolsevizmus elleni együttes küzdelem jegyében — A megbeszéléseken magyar részről Bárdossy miniszterelnök, Szombathelyi vezérkari főnök, német részről Ribbentrop külügyminiszter és Keitel vezértábornagy vett részt
Hitler vezér ünnepélyes formában átnyújtotta a Kormányzó Urnak a Vaskereszt lovagkeresztjét

Budapest, szept. 11. (Magyar Távirati Iroda) Magyarország kormányzója a birodalmi vezér és kancellár meghívására szeptember 7-én Németországba utazott.

A birodalmi vezér szeptember 8-tól, szeptember 10-ig a keleti fronton lévő főhadiszálláson látta vendégül a Kormányzó urat, akit útjára elkísért bárdosi Bárdossy László m. kir. miniszterelnök és külügyminiszter, valamint vitéz Szombathelyi Ferenc m. kir. altábornagy, a m. kir. honvédezerkar főnöke. A Kormányzó úr kíséretében volt még Sztójay Döme, m. kir. titkos tanácsos, berlini magyar követ, továbbá Dietrich von Jagow, a német birodalom budapesti követe.

A látogatás tartama alatt a Kormányzó úr és a birodalmi vezér a politikai és katonai helyzetet ismételtén megbeszélte. Megbeszéléseiket a két nép hagyományos fegyverbarátságának szelleme hatotta át, amelyet a bolsevizmus ellen folytatott együttes küzdelem újból megerősített.

A politikai és katonai megbeszéléseken magyar részről részt vett a m. kir. miniszterelnök és külügyminiszter, valamint a m. kir. honvédezerkar főnöke, német részről pedig von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Keitel tábornagy, a német véderő főparancsnokságának főnöke.

A látogatás ideje alatt a Kormányzó úr felkereste von Brauchitsch tábornagyot, a német hadsereg főparancsnokát és németországi tartózkodásának befejezésekként Göring birodalmi tábornagy is vendégül látta a főméltóságú urat.

Berlin, szept. 11. (Német TI) A Führer és Horthy Miklós, Magyarország kormányzója között folytatott megbeszélések szeptember 10-én fejeződtek be.

A Führer ünnepélyes formában átnyújtotta a Kormányzó urnak, mint a m. kir. honvédség legfőbb parancsnokának a vaskereszt lovagkeresztjét.

A m. kir. honvédség csapatai, híven bevált fegyverbarátságban a német katonákkal, vállvetve viselnek hadat az európai kultúra bolsevista ellenségével és a Führer a kitüntetés adományozásával a csapatoknak vitézségét részesítette tiszteletadásban. — (MTI)

A látogatás részletei

BERLIN, szeptember 11. Magyarország kormányzójának a vezéri főhadiszálláson tett látogatásáról nem hivatalos részről még a következő részleteket közlik:

Magyarország kormányzójának a Führerrel való találkozását jellegzetessé tette az a tény, hogy a magyar és német csapatok a bolsevizmus elleni előrenyomulás első napjaitól kezdve vállvetve közösen harcolnak az európai kultúra megmentéséért és a bolsevista világveszély megszüntetéséért.

A hagyományos fegyverbarátság, amelyről a hivatalos közlöny beszél és amely régi idők óta fogva rányomta bélyegét a magyar-német együttműködésre Európa újjárendezésében, hetek óta újból és újból beigazolódik az

agyük düreijénél. Magyarország volt az első európai állam, amely a három-halalmi egyezmény mellett, vagyis a fiatal nemzetek jogi alapelvei mellett hitet tett. Amikor azután arról volt szó, hogy a bolsevista fenyegetést végérvényesen elhárítsák az európai kontinens felől, Magyarország, amely már 1920-ban számúzte a maga földjéről a kommunizmust, Kun Béla rémuralmát, azonnal újból Németország és szövetségesei mellé állott.

Ma a vitéz magyar alakulatok már mélyen Ukrajna szívében, a Dnyeper-nél harcolnak, közösen haladnak előre az új Európa 3000 km. hosszú harcari arevonalanak kötelekeivel. Így kézenfekvő volt, hogy most eljött az ideje a két politikailag már régóta és most

újból katonailag is egy úton haladó nemzet vezetője újból találkozása számára.

A kormányzó látogatásának programját teljes mértékben katonai célszerűség szerint állapították meg. Míg például a kormányzó 1938 augusztusi németországi utazása ünnepélyes fogadtatások és a német népek a nagy tiszteletben álló kormányzó iránti szívélyes megnyilatkozásai jegyében állt, ezuttal előtérben álltak a keleten lévő vezéri főhadiszállás zárkózottságában a Führer kiterjedt megbeszélései, magas vendégével az egész katonai és politikai helyzetről, részben négyezem között, részben a legszorosabb külpolitikai és katonai munkatársaik, magyar részről Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter, úgyszintén Szombathelyi Ferenc altábornagy, német részről Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Keitel vezértábornagy jelenlétében.

A látogatás tetőpontja volt, hogy a Führer ünnepélyesen adományozta a kormányzóknak a vaskereszt lovagkeresztjét. A Führer szívélyes szavakkal méltatta ezalkalmmal a kormányzó katonai érdemeit, aki ma újból a nagy német birodalom oldalán áll, mint a m. kir. honvédség legfőbb parancsnoka. Ennek a szoros katonai együttthaladásnak külső jeleként és egyszersmind a keleten harcoló vitéz magyar csapatok iránti legfőbb tiszteletadásul, a Führer átnyújtotta a kormányzóknak a vaskereszt lovagkeresztjét.

A kormányzó a köszönet megindult szavaival fogadta el ezt a magas kitüntést és ő is szívélből jövő szavakkal szólt a magyar-német fegyverbarátságról.

A látogatás programján szerepelt még a kormányzó látogatása Brauchitsch vezértábornagynál, a hadsereg főparancsnokánál. Katonai törzskarának kíséretében a látogatáson tüzetesen ismertették a hadműveletek részleteit, mintán a

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

Igmándiviz hosszúélet 3 ujjnyi

Führerrel folytatott megbeszélések, illetve a véderő főparancsnokság fejének a helyzetet ismertető előadása körülhatárolták az egyetemes nagy katonai kereteket.

A véderőfőparancsnokság feje és a magyar vezérkar főnöke között éppen úgy katonai részletmegbeszélések, mint személyes megbeszélések a magyar miniszterelnök és külügyminiszter s birodalmi külügyminiszter között.

A programot teljessé tette a kormányzó kísérlet tagjainak a vezéri főhadiszálláshoz tartozókkal való bajtársias együttléte.

A látogatásnak befejezéséig Magyarország kormányzója eleget tett a birodalmi tábornagy személyes meghívásának.

Magyar részről a miniszterelnökön és a honvédevezérkar főnökén kívül az

utazáson résztvevett még Sztójay Döme berlini magyar követ, továbbá a kormányzó kíséretében volt még vitéz Koós Miklós vezérőrnagy, első szárnysegéd, vitéz Brunswick György ezredes, úlmarsall, a miniszterelnök és külügyminiszter kíséretében Szentmihályi Andor követségi tanácsos, a külügyminiszterium politikai osztályának vezetője és Ifjú Csopely Dénes, a külügyminiszterium titkárságának vezetője, a vezérkar főnökének kíséretében vitéz László Dezső vezérőrnagy és vitéz Homlok Sándor vezérkari ezredes, berlini katonai attasé.

Német részről a birodalmi külügyminiszteren és véderő főparancsnokság vezetőjén kívül többek között ott voltak még Dietrich és Bormann birodalmi vezetők, Jodl tüzérségi tábornok, a véderő vezényleti törzsének vezetője, Dietrich von Jagow budapesti német követ, Bodenschetz Hiemer és Warlimont tábornokok, Toussaint ezredes, budapesti német katonai attasé, Dörnberg báró és Hewel követek, úgyszintén Schaub SS-csoportvezető és Schmondit ezredes, a Führer hadsegé-

tek, a Wilhelmstrassén határozottan megcáfolják, minthogy ezek a hírek alaptalanok. (MTI)

Német illetékes hely a Spitzbergák brit megszállásáról

Berlin, szept. 11. Mint német illetékes helyen közlik, az oslói rendkívüli állapotokkal kapcsolatosan politikai körök a következőket jelentik ki: Németország ellenfelének politikája ismeretes. Az ellenfél kijelentette, hogy első célja, nyugtalanságot teremteni a megszállt területeken. Ez a politika nem szenvedett változást. A Spitzbergai partraszállást sem tekintik ezek a körök egyébnek, mint ennek a politikának következményét, amely az éhségblokádnak és ebben az esetben a szénblokádnak egyik fajtájával akart nyugtalanságot szítani.

A Spitzbergák megszállásának azonban, — mint német politikai körökben arra csüdtörtökön utaltak, bizonyos népi jogi oldala is van. A Spitzbergák Norvégiának való át-

Igmándiviz minősége magyar-rekord van kis leveg is.

Ma utoljára!

Robert Montgomery megdöbbentő hatású művészi játékával

Chicágó grófja

A legkülönlegesebb film egy lordról, akit elsodort az alvilág.

adását 1920 február 9-i spitzbergai szerződés 5. szakasza határozza meg, amely kifejezetten állapítja meg, hogy a Spitzbergákat nem szabad megerősíteni és sohasem szabad háborús célokra felhasználni. (MTI)

Összehívják az amerikai kongresszust

Washington, szept. 11. A kongresszust szept. 15-re összehívják. Az a körülmény, hogy a kongresszus összehívása a korábban tervezett időpontnál nyolc nappal előbb történt, Washingtonban feltűnést

keltett. Ennek kapcsán megerősödik az a benyomás, hogy fontos döntés áll küszöbön. Lehetségesnek tartják, hogy Roosevelt be fogja jelenteni a szállítmányoknak hadihajókkal való kísérését. (MTI)

Roosevelt levelet küldött a pápának

Basel, szept. 11. A Basler Nachrichten római jelentése szerint Myron Taylornak, Roosevelttel követségének a pápánál történt kihallgatásáról elterjedt hír azzal függ össze, hogy ezalkalommal átnyújtotta az Egyesült Államok elnökének levelet, amelyben az elnök állítólag azon igyekszik, hogy a katolikus egyház feje megindokolja az Egyesült Államoknak Angliá-

val és a bolsevista unióval való együttműködését. Ugy tudják, hogy Taylor megegyeztet találkozik a pápával és szeptember 29-én visszatartatik Amerikába. (MTI)

Róma, szept. 11. Taylor, Roosevelt vatikáni képviselője csüdtörtökön újból felkereste a Vatikánt és mintegy egy óráig látogatást tett Maglione bíboros államtitkárnál. (MTI)

Roosevelt tárgyalásai rádióbeszéde előtt

Washington, szept. 11. Roosevelt anyjának halála után tegnap visszatért Washingtonba és mindezekelőtt a fenyegető vasútsztrájkot iparkodott elhárítani.

Roosevelt ezután magához kérte Hull külügyminisztert, valamint Stimson hadügyi és Knox haditengerészeti minisztert: Az elnök ma a kongresszus vezérferfiat fogadja és tájékoztatta őket este megtartandó beszédének lényeges pontjairól. A beszéd hír szerint teljesen elkészült és — amint az NST közli — valószínűleg 25 percig fog tartani. A beszéd fontosságára vall az a körülmény is, hogy a kongresszust a tervezett időpontnál egy héttel előbb hívják össze, a nyári szünet megrövidítése után. Hull külügyminiszter fogadta az újságírókat és megcáfolta azo-

kat az angol híreket, amelyek szerint Washington és Tokió között nyilatkozat várható a távolkeleti kérdésekről. Hull kijelentette, — közli a Bud. Tud. — hogy Németország elutasította azt a kívánságot, hogy az Angliából hazaszállítandó amerikai állampolgárok biztosító hajókíséretet kaphassanak. Az Usa ezért — hangoztatta Hull — különleges intézkedéseket tesz állampolgárai hazatérésének biztosítása érdekében.

Londonban az a benyomás uralkodik, hogy Roosevelt rádióbeszéde az amerikai hajók elsüllyesztésével is foglalkozni fog. Az angol sajtónak az a véleménye, hogy a válság Roosevelt beszédével könnyen tetőpontját érheti el. (Bud. Tud.—MTI)

Nemzetvédelmi főhadiszállást szerveznek Japánban

Tokió, szept. 11. (Német TI) Most hozták nyilvánosságra egy császári parancsnokság alatt álló »Nemzetvédelmi főhadiszállás« létesítését. Ez a »főhadiszállás« felelős a Japán, Korea, Formosa és Sachalin nemzetvédelméért. Főparancsnoknak Yamada tábornokot nevezték ki. Yamada egyidejűleg a katonai nevelés főellenőrének fontos szerepét tölti be. A koreai és formosai és az ehhez tartozó légierő helyőrsége közvetlen az új főpa-

rancsnokság alá tartozik. Az új védelmi rendszer Japán keleti, déli, középső és északi katonai körzetekre osztja fel. (MTI)

ALLAMTANÁCS TOKIÓBAN

Tokió, szept. 11. (NST) A császári csüdtörtökön reggel fogadta Toyo hadügyminisztert. Ezt követően a császári palotában közös értekezletre gyűltek össze a hadsereg főparancsnokságának és a kormány-

Német hadijelentés

Sikeresen folynak Keleten a támadó hadműveletek — Az északkegyiptomi vasutak rombolása

A német véderő főparancsnoksága jelenti: Keleten a támadó hadműveletek továbbra is sikeresen folynak.

Észak-Afrikában német harczi repülőgépek szerdán bombázták az ellenség raktárkészletét, tehergépkocsioszlopokat szórtak szét és Észak-Egyiptomban vasúti berendezéseket romboltak össze. A Suez-esatorna öblében a légi haderő szeptember 10-re virradó éj-

szaka megsemmisített egy 6000 tonnás kereskedelmi hajót.

Az északafrikai partvidék fölötti légi harcokban az ellenség szeptember 9-én öt repülőgépet veszített.

Az ellenség sem nappal, sem éjszaka nem hajtott végre harczi eseményeket német birodalmi terület felett. (MTI)

Leningrád ostroma

Berlin, szept. 11. A szerdára virradó éjszaka végrehajtott német légi támadások során Leningrád hadifortosságú ipari telepein nehéz bombák becsapódásait figyelték meg. Több bombatalálatot kapott a leningrádi vízművek telepe is. A vízművektől délre fekvő telepeken sok tartós tüzet állapítottak meg.

A keleti arcvonal déli szakaszán német harczi repülőgépek szerdán jó eredménnyel támadást intéztek szovjet tüzérségi állások és csapatgyülekezések ellen. Bombadobással több vasútvonalat megszakítottak és ezzel a bolsevisták csapatellátásaira használhatatlanná tették. Találatokkal több vonatot kiskitáltak és pályaudvari berendezéseket szétromboltak. (MTI)

Helsinki, szept. 11. (Stefani) A finn csapatok előnyomulása kedve-

zően halad. Karjalában a csapatok elérték a régi határt és már azon túl nyomulnak előre, hogy megrövidítsék az arcvonalat. A Ladoga tótól keletre a finn csapatok már megszállták a Svir folyó nagyobb felét, elvágták a murmanszki vasútvonalat és elfoglalták a Szentpétervárt árammal ellátó villamos erőműtelepet. (MTI)

Bern, szept. 11. (Stefani) Moszkva csüdtörtök este első ízben ismerte be, hogy a német páncélos csapatok elfoglalták Schlüsselburgot, de azal vígasztalta magát, hogy a várost előzőleg felgyújtották. (MTI)

Stockholm, szept. 11. (Német TI) Mint az angol hírszolgálati iroda Moszkvából jelenti, Leningrádban és Odesszában tovább folynak az egész lakosság mozgósítása a védelem érdekében. (MTI)

Szibériában már nincsenek tartalékai a szovjetnek

Berlin, szept. 11. (Német TI) Mint katonai részről közlik, egy bolsevista utászhadnagy, akit Garmonyanál fogtak el, kijelentette, hogy most már harcra vetették a vörös hadsereg összes erőit. Szibériában nincsenek már tartalékok. Japán előnyomulás esetén ott teljesen lehetetlen az ellentállás. El-

mondotta továbbá, hogy 1941 tavasza óta nagy előkészületek folynak a Németország elleni háborúra. Legkésőbb augusztus végén, vagy szeptember elején a termés betakarítása után támadott volna a szovjet. A háborút német földön akarta viselni. (MTI)

Óriási hadizsákmány Gomeltől délkeletre

Berlin, szeptember 11. Mint a Német Távirati Irodával illetékes részről közlik, a hátsó szolgálatai tehervonat és gépkocsioszlopai napok óta azzal foglalkoznak, hogy a Gomeltől délkeletre zsákmányolt hadianyagokat a német vonalak mögé szállítsák. Egy itteni zsákmánytelepen felhalmozott fegyverek, járművek, eszközök, készletek mély benyomást keltő képet nyújtanak a szovjet anyagvesztésének mértééről. Három hosszú sorban több mint ezer gépkocsi és személygépkocsi áll. Mögöttük tarka sorokban tábori bonyhák, benzintartálykocsik, páncélelő lövegek, tarackok, mozsarak, könnyű és nehéz lövegek. Hatalmas tömegben halmozódnak fel a géppuskák és fegyverek tizezei, amelyeket az erdőben és mezőkön gyűjtöttek össze. (MTI)

Berlin, szeptember 11. (Német TI)

A Trautloft vadászraj szeptember 7-én lelőtte 1200. ellenséges repülőgépét és ezzel 1238. légi győzelmét aratta. A keleti harcok folyamán lelőtt 850 repülőgép közül 500 bombázó volt, 300 pedig vadászgép. A raj 1238. légi győzelmével szemben saját vesztesége mindössze nyolc gép volt. A raj hat repülőgépezetője kénytelen volt ellenséges területen kényszerleszállást végrehajtani. Mind a hat repülőgép sikerült hatnapi időtartam után saját arcvonalához visszatérni. (MTI)

Cáfolat

Berlin, szept. 11. Illetékes helyen a következőket közlik: A bolgár-török határon való csapatösszevonásokról szóló híreket, amelyek a német-török gazdasági tárgyalásokkal kapcsolatosan a külföldi sajtó egy részében megjelen-

Vígyszínház mozgó

Végre megérkezett a legremekebb katonavigjáték, a várva-várt:

Csákó és kalap

Az új évad legvidámabb magyar filmje:

Fősz.: Simor Erzsé, Billosi, Csontos, Kiss Manyi, Latabár, Vaszary Piri.

Katonai kilütnetések

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
A Kormányzó Úr a Szovjet-Unió által Kassa város ellen végrehajtott légitámadás alkalmával tanúsított önfeláldozó magatartásáért a Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érmét adományozta a hősi halált halt **Pócsi József** tsz. szakaszvezetőnek, **Tengely Ferenc** c. őrmesternek és **Borisz Sándor** honvédnak.

A Kormányzó Úr a szovjet elleni hadműveletek alkalmával az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért:

1. A Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érmét adományozta a hősi halált halt **Szenási József** tsz. szakaszvezetőnek, **Arányi Gergely** tart. szakaszvezetőnek, **Balázs Andor** hdp. őrmesternek és **Nébli Antal** tsz. szakaszvezetőnek, továbbá: **Gátmezei József** ht. szakaszvezetőnek, **Gajzágó Arisztid** hdp. őrmesternek, **Tóth János** tsz. szakaszvezetőnek, **Jászó Tivadar** tart. karp. őrmesternek, **Kóti András** tsz. szakaszvezetőnek, **Strényer Imre** ht. őrmesternek, **Tóth Sándor** tsz. szakaszvezetőnek, **F. Tóth László** honvédnak, **Olajos Minály** tsz. szakaszvezetőnek és **Szathmári József** ht. őrmesternek.

2. A Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érmét adományozta:

Bacszy Endre tsz. szakaszvezetőnek, vitéz **Kertész Árpád** ht. őrmesternek és **Bárány József** szakaszvezetőnek.

Az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálataokért adományozta:

1. A Magyar Bronz Érdemkeresztet a nadszalagon **Haraszt József** ht. őrmesternek.

1. A Magyar Bronz Érdemkeresztet a nadszalagon: **Varga Gyula** ht. gk. mű. őrmesternek, **Pénzes László** ht. őrmesternek, **Laszák Mihály** ht. őrmesternek, **Kóhalmi István** ht. törzsőrmesternek, **Inze Gyula** ht. őrmesternek, **Arnyas Béla** ht. őrmesternek, **Dékány László** tart. tizedesnek, **Madár Ferenc** tart. őrmesternek és **Bödör László** ht. törzsőrmesternek.

Tesnevelési kinevezések

Pluhár István testnevelési főelőadó lett

A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére **dr. Misángyi Ottó** testnevelési főiskolai tanárt, a főiskola jelenlegi megbízott igazgatóját a m. kir. Testnevelési Főiskola igazgatójává az V. fiz. osztályba kinevezte.

A hivatalos lap közli a testnevelés átszervezésével és az országos sportközpontok felállításával kapcsolatos egyéb kinevezéseket is, köztük **Pluhár István** tanárt, a közismert rádió-sportelőadót, aki testnevelési főelőadó lett. A további kinevezettek között is számos ismert sportember szerepel.

A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére **dr. Szukováthy Imre** m. kir. egészségügyi főtanácsost az Országos Egészségügyi Iskola főfelügyelőjévé az V. fiz. osztályba kinevezte.

Takaró Géza, newyorki magyar ref. lelkész fiának sikere

Az Amerikai Egyesült Államok egyik legrégibb főiskolájában, a **Dortmouth College**-ben, **New-Hampshire** állam Hanover városában az idén 500 diák nyerte el a különböző tudományos fokozatokat.

Ezek közül a legkiválóbb első diák magyar fiú volt. **Takaró Zolt, dr. Takaró Géza newyorki magyar református lelkész fia.**

A lehető legnagyobb dícsérrel kiegészített diplomát kapott és elnyerte azt a jutalmat, amit a legkiválóbb tanulóknak szoktak kiadni: ő tartotta a búcsúzó beszédet a tanárokhöz és az iskolához. — Az amerikai második generáció tagjai közül nagyon sokan érnek el szép eredményeket az amerikai életben.

Száraz bükkfa, akácia

tüzelesi celokra, akácoszlopok minden meretben és vastagságban tetszesszerinti mennyiségben a legolcsóbb napi árban kaphatók

Prohászka és Társa

telepsin, Pesti u. 2. Az Alföldi Takarékszövetkezet közraktárában Bethlen u. 44. Telefon: 20-36 és 32-75. Háztartási és ipari szerek előjegyezhetőek és szállítanak. „Unio” könyvecskereké keszpenzaron

Nedics szerb miniszterelnök 60.000 főnyi katonaság megszervezésére kapott engedélyt

Szabadka, szeptember 11. A belgrádi rádió közli, hogy Nedics szerb miniszterelnök felhívására a hadsereg megszervezése ügyében háromszorannyi tiszt és altiszt jelentkezett, mint amennyire szükség van. 60.000 főnyi katonaságot állít fel a szerb miniszterelnök, megfelelő számú csendőrről és halárvadászokkal.

A belgrádi rádió továbbá közli, hogy le fogják törni Moszkva kommu-

nista propagandáját Szerbiában, amely különösen a vidéken rendkívül élénk. Megtisztítják Szerbiát a kommunista elemektől, akik polgárháborúba akarják dönteni az országot.

Az elmúlt napokban folyt le azoknak a tiszteknek és tartalékos tiszteknek számbavétele, akik a szerb hadseregbe jelentkeztek. Már fel is öltöztették őket és megkezdtek a rendfenntartási szolgálatot.

Kommunista szervezkedést lepleztek le Muraközben és Dél-Baranyában

Letartóztatták a Szegeden halálra ítélt Kiss Ernő feleségét is kommunista üzemek miatt

Pécs, szeptember 11. Néhány héttel ezelőtt a csendőrségnek tudomására jutott, hogy a visszafoglalt Muraközben és Dél-Baranyában kommunista szervezkedés folyik.

Megindították a nyomozást és Csáktornya és környékén 41 férfit és nőt letartóztattak és a pécsi ügyészség fogházába szállították.

Kétnapi kihallgatás után az ügyészség Pustek Márton domosai tanítót, Kozjak Vince szászkoói géplakatos, Hajdarovics István csáktornyai pékségédet, Zorman Stenkó csáktornyai cukrászt és négy zsidót, dr. Kovács Pál ügyvédet, Hídvégi Ferenc elektromérnököt, Kostolics József géplakatos és Fischer István munkást előzetes

letartóztatásba helyezte, a többi szabadonbocsátotta.

A baranyai háromszögben Vörösmar-tájt, Csuzs és Kopács volt a szervezkedés központja. A csendőrök ezekből a községekből 24 gyanúsítottat állítottak elő.

Megállapították, hogy ez a szervezkedés összefüggésben állt azzal, amelyeknek résztvevői ügyét most tárgyalta a szegedi törvényszék rögtönítélő tanácsa. A 24 gyanúsított közül előzetes letartóztatásba helyezték Kiss Ernőné, a szegedi ügy fővádlottjának feleségét, Gombálovics István nap-számost és Munkács István kertész-ségédet. (MTL)

Halálra ítélték a bácskai kommunista szervezkedés vezetőjét

Szeged, szept. 11. A szegedi törvényszék statáriális bírósága csütörtök délelőtt hirdetett ítéletet abban a nagyszabású kommunista bűnperben, amelynek vádlottja **Kiss Ernő** 32 éves kárptossegéd és négy társa volt. A tárgyalást délelőtt 11 órakor nyitotta meg **Putnoky Miklós** törvényszéki tanácselnök.

A vádat képviselő **Szász Dezső** ügyész hangoztatta ídőbeszédében, hogy a vádlottak odaadták magukat a bolsevista örületnek.

Ha sikerült volna céljaikat elérni, ezek és ezek estek volna áldozatul. **A vádlottak elárulták az Istent, hazát és a családot.** Valamennyien rászolgáltak arra, hogy a rögtönítélő bíróság a legszigorúbb büntetéssel sújtsa őket.

Az utolsó szó jogán **Kiss Ernő** kijelentette, hogy a szerb uralom alatt szükségét érezte a kommunista szervezkedésben való részvételnek. **Domány János** azt mondotta, hogy a világháborúban mint tisztjelölt háromszor sebesült meg. **Parpetics János** elmondotta, hogy edesapja a magyar hadseregben szolgált és hősi halált halt. Anyja a magyar államtól kegydíjat kap. **Nagy Mihály** az utolsó szó jogán kijelentette, hogy heten voltak testvérek, egész életében szolgasorsban élt és azt sem tudta, hogy mi az a kommunizmus. Ha tudta volna, nem vett volna részt a szervezkedésben.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza.

Fél 12 órakor nyitották meg ismét a tárgyalást.

Kiss Ernő bűnösnek mondotta ki a rögtönítélő bíróság az állami és társadalmi rend erőszakos fel-forgatására irányuló büncselekményben és ezért kötélláttali halálra ítélté.

Domány János, **Parpetics János**, **Szabó Mihály** és **Nagy István** bűn-ügyét a rendes bíróság hatáskörébe utalta a rögtönítélő bíróság.

Az ítélet indokolása szerint a déli hadsereg illetékes parancsnoka hirdette ki a statáriumot Zombor területére szabályosan és jogszerűen, így polgári egyének is rögtönítélő bíróságok elé tartoznak. Így a rögtönítélő bíróság megállapította hatáskörét és illetékes-ségét, hogy az ügyben ítéljen.

A törvényszék elfogadta **Kiss Ernő** nék a nyomozás során tett beismerő vallomását, amelyet a fő tárgyaláson visszavont. Ezenkívül több vádlott-társ és tanu vallott ellene. Megállapította a törvényszék, hogy **Kiss Ernő** kezdeményező és vezető tevékenységet folytatott. Nemcsak szervezkedést indított el, hanem a sejték tagjait külön-féle szabotázscelemeknyekre hívta fel. Többek között, hogy gyűjtsák fel a búzatermést, rongálják meg a telefon- és táviróvezetéseket, a vasúti síneket, valamint készüljenek el orosz ejtőernyősök fogadására, akikkel aztán le kell fegyverezni a fegyveres hatóságokat. Ezért szükséges volt, hogy a törvény teljes szigorával, halálbüntetéssel sújtsa. A többi vádlott nem követte el a büntettként minősülő cselekményt, ezért ügyük rendes bíróság elé tartozik.

Kiss Ernő az ítélet kihirdetése után kegyelmet kért. A halálra ítélt védője kegyelmi kérvényt nyújtott át.

Félegykor a statáriális tanács kegyelmi tanácsa alakult át, hogy zárt ajtók mögött hozza meg döntését, vajjon kegyelemre ajánlja-e **Kiss Ernő**-t.

Abból a tényből, hogy **Kiss Ernő** délután negyedháromig — amikor az ítélet kihirdetése óta eltelt két óra, nem hajtották végre a halálos ítéletet, arra lehet következtetni, hogy a statáriális bíróság kegyelemre terjesztette fel **Kiss Ernő**-t.

Kisst egyébként visszavitték a Csillag börtönbe és a délutáni órákban **Bogár János** ítéletvégrehajtó elutazott Szeged-ről.

Pokolgég robbani egy horvát főszoigabíró hivatalában

Véres összeütközés, kilenc halott a nyomozás során

Szabadka, szeptember 11. Szabadkára érkezett Boszniából a hír, hogy ott pokolgépes merényletet követtek el egy Szabadkán jól ismert volt városi fő-tisztviselő ellen. A honvédek bevonulá-sakor hagyta el Szabadkát **Szoly Iván** horvát származású városi jegyző. A horvátországi **Jelinán** lett főszoigabíró.

Német tüzoltók oltják a bolsevisták által felgyújtott helységben tomboló tüzet

bíró. Hivatali helyiségében levő kályhá-jában időre beállított pokolgépet helyeztek el. Amikor a szolgabíró az asz-talhoz ült, hogy munkáját megkezdje, a pokolgép felrobbant. A robbanás össze-döntötte a hivatali helyiséget, a falak beomlottak. Szoly csak könnyebben se-besült meg.

A hatóság megállapította, hogy a me-rényletet csetnikiek követték el. Nyomo-zás közben a csetnikiek és az usztasák összeütköztek. A harcban kilencen meg-haltak.

Makkai Sándor Ravasz László húszéves püspöki jubileumáról

Makkai Sándor a húsz éve püspök Ravasz Lászlóról írt vezércikket a „Protestáns Szemle” szeptemberi szá-mában. Ravasz László, az erdélyi ma-gyar református, háromszorosan élte át a kisebbségi kategória tetel-lelkel emésztlő gyötrelmeit — írja **Makkai**, aki egyébként volt erdélyi püspök. — Így lett ehebn a zord időben „kisebbségi” nemzetének és egyházának kül-detéses bizonyágtévője, prófétája.

— Az ő küldetése éppen az volt, hogy a mindenfelől és mindenféle ér-telemben ránkmeredő „nem lehet” börtönéből az egyetlen szabadulási utat, a „felfelét” megmutassa, ábrá-zolja és járhatóvá legye számunkra. A kisebbségi idő tüzes kemencéje az ő esetében a prófétai személyiség kiolvasztó és ötvöző kohójává vált. Így talált egymásra az idő és az ember, Isten örök akaratából. Ravasz László akármit tett is, egy nagy dol-got cselekedett:

Isten igéjének mértéke alá állította a saját bizonyágtévő személyiségét, át nemzetének és egyházának egész életét, azok minden mozzanatát, jelen-ségét.

Megmondta, hogy mit akar Isten ezzel a nemzettel és egyházzal s mit kell cselekednünk, hogy ezt az isteni akaratot, mint életünk parancsát, tel-jesítsük. Ravasz László prófétai élet-műve kihatott a magyar közélet, a nemzetnevelés, a tudományos és iro-dalmi irányítás munkatereire is.

— Londoni lapjelentések szerint a brit államadósság 1941 március végén kerekén 11.4 milliárd fontsterling volt. (MTL)

HUNGARIA FILMSZINHAZ

Ma utoljára a szellemes, mulatságos magyar filmvígjáték:

Igen, vagy nem

Muráti Lili, Szörényi, Javor, Páger, Vaszary, Maly, Pethes stb. főszereplésével.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Híradó!

Holnap:

Feketeszarú eseresznye!

Szentpétervár — Petrográd — Leningrád

Egy főváros három arca

(MN) Még ma sem tudjuk egészen felmérni, a külső és belső forradalom milyen erőt játszottak közre ebben: egy nép, mely misztikus jámborságában ereklyeként tisztelt templomú fővárosában egész rendeltetésének szimbólumát látta, hagyományával szöges ellentétben hirtelen onnan kapta és fogadta el a sorsát irányító parancsokat, ahol hazája nemrég még az idegen mesz-szeségekkel érintkezett, ahol a sokféle ágazó folyó fölött lebegő állandó köd az ismeretlen végtelenségbe olvasztotta bele a határokat. Ebben a perspektívában tükröződik Szentpétervár megalapításának története, ahogyan ezt Oroszország babonás népe átélté.

Az újkori történelemnek ez a legnagyobb szabású, de egyben legtöbb szerencsétlenség és emberi nyomorúságot hozó város-alapítása. Fenyegető katonai jellegét már az is elárulja, hogy helyét az ott lakó népek, a svédek és finnnek anyaországától kellett elhódítani. A védelemre berendezett határerődítmények helyén, melyekkel Svédország Ingermánya és Karélla biztonságát és az északkeurópai-délázsiai kereskedelem útját akarta oltalmazni, 16 nappal elfoglalásuk után ott állt az orosz imperializmus hídfője, a Szent Péter és Pál erőd.

Nagy Péter cár a svéd erődítmények elfoglalásával Svéd-Finnországot a Skandináv-félszigetre szorította vissza. Ezeknek a bástyáknak ledöntésével Oroszország saját évszázados elzárkózottságát is rést ütött. És a régi erődök erdős előterében a Névának az év felében jégpáncéllal borított mocsaras deltájában felépült „északi Palmyra”, Szentpétervár.

Ennek a katonai végvárnak alapított városnak Nagy-Oroszország metropoliszává való átalakulását csak a környező vidék népességtörténetével szoros kapcsolatban lehet áttekinteni. Az orosz hódítóhadjárat a nyugati és északnyugati partszegélyt jóformán teljesen elnéptelensítette, úgyhogy a nagyvárossá való fejlődésnek az volt a feltétele, hogy Esztorország, az egykori svéd hercegség területére és északnyugaton Karéllába orosz tömegek nyomuljanak be. Az, hogy ezek a telepések nem tudták megállni helyüket és vagy beleolvadtak a gyér őslakosság maradványaiba, vagy pedig a városba költöztek, az orosz nép északi településre való alkalmatlanságának bizonyítéka.

Az a föld, melyen az új főváros felépült, idegen népek földje volt és az is maradt. Maga a város az imperialista bünkény szeszélyes terv szerint nőtt ki a földből. Talaját azoknak az ezreknek ezreknek csontjait szilárdították építkezésre alkalmassá, akiket a nagyvonalú kényúr a mocsarak kiszáradására, a folyó szabályozására, az utak és ucak feltöltésére megszámlálhatatlan tömegben rendelt ide.

Amint Vilpuri 1709-ben történt elfoglalása után az új várost a svédek már nem fenyegethették közvetlenül, Nagy Péter fővárossá nyilvánította és kormányával együtt az ősi szent városból ide költöztette át.

Ezzel megkezdődött Pétervár történetének második szakasza. Szent Péter és Pál erődje helyett magának a cárnak jelenléte adta meg a város jelentőségét és egyben fényét. Nagy Péter uralkodásának utolsó éveiben és az utána következő uralkodók hosszú sorozata alatt Szentpétervár mind nagyobb fényre nőtt ki a Néva iszapos árterületéből és a határok északnyugat felé való terjeszkedésével a végvárból lassankint földrajzilag is központi jelentőségű fővárossá fejlődött, méltó utódává Moszkvának.

Ha a kezdet kezdetének a kényszer-munkások adták meg jellemző vonását, a második szakasz fénye neves európai építész munkájának köszönhető eredetű. Ennek a munkának külső, szemmel élvezhető eredménye valóban egyedülálló: a századfordulótól a világ egyetlen fővárosa sem hivatkozhat hasonlóra. Amerikai útemben kinő semmiből az a Petrográd, amelynek álom-szerű szépségeit egész memoár-irodalom igyekszik megörökíteni, az a Petrográd, melynek varázsától a hidegen számitó Bismarck sem tudott szabaddulni. A forma külső szépségével olyan nagy hatalom metropolisának belső élete forrott szoros kapcsolatba, melynek határai között sohasem nyugodott le a nap. Generációkat kellene tanulni hív-

ni, ha a fénykor pompájában ragyogó főváros báját szöbe és írásba akarnánk önteni. Ennek a varázslatos szépségnek megteremtésében Európa majdnem valamennyi nemzete kivette a maga részét. Francia, német, holland, velencei, svéd építészek adták meg a külsőt, főképpen német szakemberek fejlesztették nagyszabású ipari központtá és Európa legszellemesebb diplomatái, legnagyobb művészei töltötték meg olyan szellemi tartalommal, mely az egész világra kisugárzott.

Ez a nagyság, ragyogás és pompa, mely valójában idegen, nemzetközi volt, megrészegítette a szertelenségre hajló orosz lelkeket.

Az orosz államhatalom, mely a politikai és szociális belátás terén sohasem tudott ezzel a külső fejlődéssel lépést tartani, megelégedett arról, hogy nem a maga alkotóerejének fényében sülkérzik és a valóság határaitól nem korlátozott nagyraívágásában a nemzetközi társasági és művészi életnek ezt a központját nemzetközi politikai központtá akarta emelni, természetesen az orosz imperializmus jegyében. Mint hivatalos külpolitikai program a vizsgálatlan szentpétervári munkásnegyedek árnyékában megszületett az orosz pánszlávizmus. Szentpétervár a pánszláv gondolat szimbólumaként felvette a Petrográd nevet, éppen tíz évvel a

világháború kitérőse előtt.

A hatalmi mámorba részegedett orosz szellem szinte történelmi törvényszerűséggel ebben a mámorban ismerte fel Petrográd ragyogásának idegen-szerűségét és európai nevelői ellen fordult. A világháború előrevetette árnyékát.

Szertelen imperialista szédületéből a bolsevista forradalom vérzőzőnében a borzalmas valóság sívárságára ébredt a keleti fény egykori fővárosa.

Leningrádnak Szentpétervár régi patinájából és görög-tüzes tündökléséből Petrográd amerikai iramú iparosodásából már csak az árnyoldalak maradtak meg. Leningrád kietlen nyomorúságos proletárvárossá lett. A sors még azt a szomorú dicsőséget is megtagadta tőle, hogy a bolsevista imperializmus rezidenciája legyen.

A világháború demóni fanatikusai felismerték, hogy semmi közösség sem fűzi őket az európai szellemhez s a valóságellenes, misztikus orosz lélek ősi székvarosába, Moszkvába tették át székhelyüket. Leningrád visszasüllyedt azzá, ami alapítása idején volt: az orosz katonai imperializmus nyugat ellen irányított bástyájává.

A visszafeljövés útjának azonban ez még a jelek szerint nem utolsó állomása. A minden emberi érték elpusztításával fenyegető veszedelmet felismerte Európa és már Leningrád előterén dörognek a három irányban előtörő európai seregek ágyúja. (dr n. l.)

Magyar jelentés

Szórványos tüzérsgél tevékenység a honvédség arcvonalán

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A szövetséges csapatok Ukrajnában elért és már jelentett előretörésük sikerét tovább mélyítették. A honvédségek arcvonalán nem történt jelentősebb esemény. Az ellenség ellentámadásai és vál-

alkozásai szüneteltek és a tüzérsgél tevékenység is csak szórványos volt.

Légi tevékenységet egyáltalán nem fejttettek ki. Járóreink 64 foglyot ejtettek.

Olasz lap a honvédek hőstetteiről

Róma, szeptember 11. A „Gazetta del Popolo” budapesti tudósítója jelenti: A szövetséges haderők közép- és ukrajnai arcvonalán egyaránt visszaverték a bolsevisták ellentámadásait, amelyeknek célja nyilvánvalóan az volt, hogy megkönnyítsék az északi arcvonalon a szovjet haderők helyzetét. E harcok során a szövetséges csapatok ismét súlyos veszteségeket okoztak a bolsevistáknak.

Azon a dnyepéri arcvonalszakaszon, amelyen a honvédek harcolnak, a szovjet nagyarányú kísérletet tett arra, hogy gumibárkák segítségével jelentős erőket dobjon át a Dnyeper jobbpartjára. Ezek a csapatok azonban a honvédség leküzdhetetlen ellenállásával találták magukat szemben. Ezekben a harcokban a bolsevisták elsősorban használtak mesterséges ködöt is, de ez is hiábavaló volt.

E harcok során különösen kiütötte magát egy magyar alakulat, amelynek előretolt állását jóval erősebb szovjetorosz alakulat támadta

meg. A magyarok nemcsak hogy ellenállottak a támadásnak, hanem a szó szoros értelmében megsemmisítették a támadókat. A szovjet csapatok az utóbbi napok folyamán végrehajtott ellentámadások során óriási veszteségeket szenvedtek.

A magyar légi haderő tevékenyen kivette részét a légi harcokból és eredményesen bombázta és géppuskázta az ellenség állásait, csapatösszevonásait, valamint közlekedési vonalait.

A magyar csapatok továbbra is a legnagyobb katonai erényekről tesznek tanúságot — állapítja meg a továbbiakban az olasz tudósító — és ragyogó hőstetteket hajtanak végre. Különösen kiütötte magát a legutóbbi harcokban egy kisebb alakulat parancsnoka, aki halálmegevető bátorsággal és nagy hidegvérrel végrehajtott egy rábizott fontos feladatot és sok hadifoglyal, valamint jelentős hadiszákmánnyal tért vissza az ellenség vonalából. (MTI)

Pénzbüntetés és internálás lakászsoráért

Újpest város rendőrhírja súlyos ítéletet hozott egy lakászsora ügyében Biedermann Dezső háztulajdonos ellen azért, mert a kormány által rögzített régi lakbért fel akarta emelni, ötvennapos elzárásra átváltoztatható ezer pengő pénzbüntetésre, Weisz Béláné ingatlanügynököt harmincnap el-

zárásra átváltoztatható ötven pengő pénzbüntetésre ítélte azért, mert a háztulajdonos által megállapított lakbérért lakást közzvetített s ezért 180 pengő közzvetítési díjat vett fel.

Mindkettőjüket őrizetbe vették és internálás céljából a toloncházba kísérték. (MTI)

Rendelet a gazdasági munkaközvetítésről

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a hatósági gazdasági munkaközvetítés újabb szabályozásáról.

A hatósági gazdasági munkaközvetítés szervei 1. országos, 2. vármegyei, 3. községi (városi) gazdasági munkaközvetítő hivatal. Mindezek felett a felügyeletet és ellenőrzést a földművelésügyi miniszter gyakorolja. A hatósági gazdasági munkaközvetítés díjtalan. — A munkaközvetítő szervek elsősorban munkásigazolvánnyal, cselédkönyvvel, vagy kertészkönyvvel bíró gazdasági munkavállalókat közzvetítenek a hozzájuk forduló munkaadóknak és a munka-vállalóknak kötelesek a kívánt felvilá-

gosztást, útbaigazítást haladéktalanul megadni, a munkaközvetítéssel kapcsolatos kérelmeket késedelem nélkül elintézni és abban a munkaadók és munkavállalók megegyezését előmozdítani. Megállapítja a rendelet, hogy a gazdasági munkaközvetítést üzletszerűen gyakorolni tilos és mint kihágás büntetés alá esik. A rendelet a hivatalos lap pénteki számában jelenik meg.

Helsinki, szeptember 11. (Német TI): Az ismert finn sportcsaládnak, a Järvinen-családnak legidősebb fia, Kalle Järvinen, aki a legjobb finn súlydobo volt, elesett a finn arcvonalon.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Erdélyiek gróf Teleki és Csáky sirjánál!

Budapest, szeptember 11. Honvédségünk Kolozsvárra történt bevonulásának első évfordulója alkalmából Erdély népe hálataljes hódolattal járult gróf Teleki Pál és gróf Csáky István sirjához.

Csütörtökön, szeptember 11-én délután az Erdélyi Párt a felszabadult Erdély nevében fenyőkoszorút helyezt a két nagy magyar államférfi sirjára, kifejezésre juttatva soha el nem múló hálóját, amelyet Erdély népe érez azért a munkáért, amit az idegenben élő magyarságról gróf Teleki Pál és gróf Csáky István kifejtettek.

Erdély koszorúját Mikó Imre, László Dezső, Vida Sándor és Kiss Kálmán képviselők helyezték el a Keresési úti temetőben levő sírokon. (MTI)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye: Angol repülőgépek a csütörtökre virradó éjjelen átrepültek Génúát és Turint és a városok határában néhány bombát dobtak le. A bombák a polgári lakosságból két személyt megöltek és néhányat megsebesítettek.

Messinát újabb légitámadás érte. — Néhány magánépület megrongálódott és négy polgári személy megsebesült. A légharóító tüzérsgél előtt egy ellenséges repülőgépet.

A tengely légi haderője eredményesen folytatta támadásait Tobruk kikötőjének védelmi és hadberendezési ellen. Hatásos támadások érték azonkívül a marsha-matruhi katonai táborn és egy gépkocsioszlopát a sival oázis közelében. Olasz bombázók Tobruk közelében telibetaláltak egy angol kereskedelmi hajót. A német repülőgépek pedig egy ellenséges torpedónaszádot találtak el Sollumtól keletre.

Német vadászok légi harcban 5 Hurricane-mintájú gépet lőttek le.

Kelet-Afrikában csapataink az uelchefti és a culquaberti szakaszon több összetűzésben visszaverték az ellenséget és annak nagy veszteségeket okoztak. (MTI)

A PALERMO ELLENI LÉGITÁMADÁS ALDOZATA!

Róma, szept. 11. (Stefani) Szeptember 8-ra virradó éjszaka Palermo ellen intézett légitámadás hivatalos jelentés szerint 41 ember halálával és 56 sebesüléssel járt. (MTI)

Rövid táviratok

Bern, szept. 11. A Svájci TI és az illetékes svájci katonai hely közlése szerint az angol légierő az elmúlt éjjel Olaszország ellen intézett légitámadása során ismét megsértette Svájce semlegességét. (MTI)

Newyork, szeptember 11. (Stefani) Mint az „Internationale News Service” mondja, a Vörös-tengeren repülőbom-bával elsüllyesztett amerikai hajó több tengerésze azt vallotta, hogy hajójuk Nagy-Britanniának szánt hadianyagot vitt. (MTI)

Vezéri főhadiszállás, szept. 11. A Führer csütörtökön Ribbentrop jelenlétében fogadta Mayalde gróf, újonnan kinevezett spanyol nagy-követet, Tavor de Lemos gróf újonnan kinevezett portugál követet és Mohr újonnan kinevezett dán követet, akik átadták megbízó-levélüket. (MTI)

Vichy, szeptember 11. Azzal a szerdán érkezett utolsó szíriai csapatszállítmánnyal, amellyel Dentz tábornok, a levantei csapatok főparancsnoka is Marseillebe érkezett, összesen 300 katonára és polgári egyénre tért vissza Szíriából Franciaországba. Ezzel a Szíriából hazakerkezettek száma, beleértve a 3-4 ezer polgári egyént is, kerekén 23.000-re emelkedik. (MTI)

Statáriális bíróság elé kerül a Debrecenben elfogott nyiregyházi betörő

A debreceni rendőrség pár nappal ezelőtt elfogta Möricz Károly 21 éves betörőt, aki Nyiregyháza kilenc betörést követett el és a loptott férfibundát, öltönyöket, ruhákneműket Debrecenben akarta értékesíteni. Szücs Jenő detektív bravurozása után kézrekerítette Möricz Károlyt, aki légoltalmi elsőtétítés idején követte el a betöréseket.

Möricz Károlyt átadták a nyiregyházi rendőrségnek. Megállapítást nyert, hogy a múlt hónapban szabadult ki a szegedi Csillag-börtönből, ahol hasonló cselekményekért egy és fél évi börtönbüntetését töltötte ki. A nyiregyházi tör-

vényszék tegnap döntött Möricz ügyében és megállapította, hogy ügye a statáriális bíróság elé tartozik. A rögtönítélő bíróság a jövő héten kedden ül össze. Azért halasztották ekkorra a tárgyalást, mert az állami ítéletvégrehajtó elfoglaltsága miatt előbb nem érkezhet Nyiregyháza, nélküle pedig statáriális tárgyalást tartani nem lehet, mert az esetleges halálos ítéletet a kihirdetés után két órával végre kell hajtani. Ugyanazok rögtönítélő bíróság elé kerül Pospisek Sándor nevű nyiregyházi tolvaj is, aki elsőtétítés idején egyrendbeli betörést követett el.

A debreceni MÁV. Egyetértés énekkara és a Horthy Zenekar a szatmári vasúti főnevelő és árvaház megnyitó ünnepélyén

Varga miniszter és vitéz nagybányai Horthy István MÁV elnök részt vesz az ünnepségen

Szatmáron a mai nap folyamán nagyszabású ünnepély keretében kerül megnyitásra a vasúti internátus. Ezt a nagymultú főnevelő-intézetet és árvaházat a trianoni összeomláskor vesztette el a magyar vasutaskör és most, egy évvel Szatmár haaztérése után Varga József kereskedelemügyi miniszter fogja azt újból megnyitni. Az ünnepségre Szatmárra érkeznek vitéz nagybányai Horthy István, az államvasutak igazgatóságának elnöke, aki az ünnepi beszédet mondja.

A megkapóan szép szatmári ünnepélynek érdekes debreceni vonatkozása, hogy azon több művészi szépségű számmal szerepel a MÁV Egyetértés énekkara Szizethy Gyula karigazgató vezényletével, valamint a debreceni MÁV Horthy Zenekar is. A MÁV Egyetértés énekkara a Dunakeszi MÁV Magyarországi Dalkörrel egyesítve Szizethy Gyula karnagy művészi vezényletével a Magyar Hiszkegylet, Révfutól: Ismerek egy szép országot, a Nem, nem sohát és a Szózatot énekli, míg a MÁV Horthy Zenekar is több számot ad elő.

Az egyesített énekkarok Szizethy karnagy vezényletével, valamint a Horthy Zenekar ezenkívül térhangversenyt is adnak Szatmáron, ahol nagy előkészületek folynak az ünnepély felejtethetlenné tételére. Az ünnepély után Varga József kereskedelemügyi miniszter és vitéz nagybányai Horthy István MÁV elnök-igazgató megtekintik az intézetet.

A debreceni MÁV Egyetértés énekkar és MÁV Horthy Zenekar tagjai a debreceni vasutastársadalom számos előkelőségével pénteken reggel 4 óra 28 perckor különvonaton utaznak a szatmári ünnepélyre.

Tizenötezerrel emelkedett az idén a fürdőzők száma a tavalyihoz képest

278.783 vendég fordult meg a városi fürdőkben, a bevétel 113.967 pengő volt

Elkészült a városi fürdők és csónakázó tó ezévi forgalmáról szóló kimutató. Január 1-től augusztus végéig a nagyerdői fürdőben 14.425 felnőtt váltott napijegyet 22.393 gyermekkel. — Fűzetjeggyel beléptek 9778 felnőtt és 1930 gyermek. Gyógyfürdőt vett igénybe bérletjeggyel 4542 egyén, 6450 felnőtt napijeggyel, 4604 gyermek, sport- és tiszteletjeggyel megfordult 5800 felnőtt, 3117 gyermek. Villamossal kombinált jeggyel 53.403 vendég fürdött. — Seutait beteg 9582 volt. A nagyerdői fürdőt tehát 139.023 egyén látogatta. A népfürdőben napijeggyel 110.960, villamossal kombinált jeggyel 20.955, tatonai és hadirokkant jeggyel 3208, szegényalapon 4637, összesen tehát 139.760 egyén fürdött.

A nagyerdői 87.184.96 pengő, a népfürdőben 26.782.90 pengő volt a bevétel. Ehhez jön még a csónakázó tó, ahol 14.935 egyén csónakázott — 1493.50 pengővel.

Az elmúlt évek statisztikájából megállapítható, hogy például 1939-hez képest még mindig több mint 100.000 vendég hiányzik, a múlt évihez képest azonban már javult a helyzet, mert 15.333 egyénnel több fordult meg a fürdőben. Számszerint 1938-ban 336.692, 1938-ban 384.900, 1940-ban 263.450, 1941-ben 278.783 egyén fürdött a városi fürdőkben.

Érdekes, hogy a népfürdőben valamilyen többen fordultak meg, mint a Nagyerdőn.

Szeptember 26-án közigazgatási bejárás lesz a Püspökladány- Debrecen közötti második vágány épitésével kapcsolatban

A m. kir. Kereskedelem- és Közlekedésügyi Miniszter úr a m. kir. Államvasutak Igazgatóságának kérelmére a Püspökladány és Debrecen között létesíteni tervezett második vágány és az azzal kapcsolatos állomásbővítések, átalakítások közigazgatási bejárását elrendelte.

Az eljárás megkezdésének idején f. évi szeptember hó 26. napjának délelőtti 9 óráját állapította meg, az eljárásban résztvevők találkozási helyéül pedig Debrecen város területét érintő építkezésekre nézve a Debrecen MÁV állomás állomásfőnöki irodáját jelölte meg.

A közigazgatási bejárásnak célja és feladata, hogy a vasútvonal vezetéseben érdekeltnek, tehát az érdekelt magánosoknak is alkalom adassék fennforgó jogos érdekeik

érvényesítésére. Ennélfogva tehát a közigazgatási bejárásra az összes érdekeltet ezennel azzal hívom meg, hogy a bejárásnál annál is inkább jelenjenek meg, vagy kellőképpen képviseltesék magukat, mert ellenkező esetben a határozathozatal további meghallgatásuk nélkül fog történni. Polgármester.

Újtalpi cipőtalpat talált fel Piafi diósgyári papirgyár igazgató

Egy féltalp csak 80 fillérbe kerülne
Pfaff Hugó mérnök, a diósgyári papirgyár igazgatója bór hulladékból és gumiemulzióból cipőtalpat készített, mely a gyakorlatban kitűnően bevált. Borsodmegye kisgyűlése felirattal fordult az iparügyi minisztériumhoz és kéri a talpmány sürgős forgalombahozatalát. A bór hulladékból készített szívós műtalpnak különös értéke olcsósága, a féltalp csak 80 fillérbe kerül.

Olcsó gyümölcslepény 1 tojás és 5 deka vajjal

1 TOJÁS, 5 DEKA VAJ, 5 DEKA CUKOR, 1 CSOMAG DR. ÖTKER VANILLINCUKOR, KEVÉS SAJÓ, 1 TOJÁS, 25 DEKA LISZT, 4 csomag DR. ÖTKER SÜTŐPOR, 6 EVOKANÁL TEJ, BÁTÉL, 1/4 KG SZILVA VAGY 1 KG. ALMA, ESETLEG MÁS GYÜMÖLCS, BORSÓBÁSHOZ, PORCUKOR

A VAJÁT HABOSRA KEVERJÜK, LASSAN KINT HOZZAADJUK A CUKROT, VANILLINCUKROT, SÓT ÉS TOJÁST, A SÜTŐPORRAL KEVERT LISZTET SZITÁLVA, A TEJSEL FELVÁLTVA ADJUK HOZZA. CSAK ANNYI TEJET HASZNÁLUNK, HOGY NEHEZEN, SZAKADVA ESSEN A KANALRÓL. EGY ZSÍROZOTT, LISZTTEL KEHINTETT TEPSIRE ADJUK, TESZTÁKAPARÓVAL, MELYET TOBBSZOR TEJBE MÁRTUNK, SÍMÁRA ELHÖZZÜK.

A SZILVÁT KIMAGOZZUK, NYITOTT FELFEL FELFEL BAKJUK A TESZTÁRA.

SZILVA HELYETT ALMÁT IS RAKHATUNK AZ ALMAKAT MEGHAMOZZUK, VÉKONY GERECZEKRE VAGJUK ÉS EGYENLETESEN A TESZTÁRA RAKJUK. SÜTÉSI IDŐ: 25 PERC. ERŐS MELEG SÜTŐBEN

Dr. Ötker sütőporral és vanillincukorral

Írószerej és befűző receptkönyvet kívánságra ingyen küld. Dr. Ötker A. Budapest, VIII. Conti-utca 25 szdm.

Nem mehetnek nyugdíjba a teljes munkabírású, szakképzett közigazgatási tisztviselők

A belügyminiszter rendelete a városokhoz és vármegyékhez

A vármegyék és városok tisztviselőhiányával kapcsolatban a belügyminiszter most rendeletet intézett a közigazgatási hatóságokhoz. Megállapítja, hogy az örvendentes területgyarapodások következtében az önkormányzati közigazgatás keretében megüresedett állások betöltése kellő szakképzettséggel bíró és egyébként is kifogástalan minőségű pályázók hiányában egyre nagyobb nehézségekbe ütközik.

A tisztviselőhiány elkerülése céljából kívánatosnak mutatkozik, hogy a szolgálati idejüket kitöltött, de teljes munkabírású és szakképzett tisztviselők szolgálatukban továbbra is meghagyassanak.

A belügyminiszteri rendelet azt is közli, hogy a közigazgatás érdeke által indokolt minden esetben a miniszter oda fog hatni, hogy a minisztertanács a visszatartáshoz szükséges engedélyt adja meg.

Az árpát ne sörgyártásra, hanem sertéshizlálásra használják fel

Érdekes indítvány Bor sod vármegye közgyűlésén

Borsod vármegye törvényhatóságának kisgyűlésén feltűnést kelto felszólalás hangzott el. Ronkay Ferenc országgyűlési képviselő mondott beszédet, melyben a sertéshizlálás biztosítása érdekében azt a kívánságot hangoztatta, hogy az árpát ne sörgyártásra használják fel, hanem vegye az állam igénybe sertéshizlálásra.

— Most minden árpát sörárpának akarnak minősíteni — mondta Ronkay. — A sörgyártás nem országos érdek, amelyért érdemes volna a hízalást, tehát a zsírtermelést kockáztatni. Kérlek fel tehát a közzellatási minisztériumot, hogy elsősorban a hízalás számára biztosítsák az árpát és a sörgyárak csak akkor kapjanak árpát, ha marad.

Vitéz Borbély Maczky Emil borsodi főispán kijelentette, hogy a maga részéről is méltányosnak

tartja a megye takarmány kontingensének felemelését. Meg is tette a szükséges lépéseket Laky Dező közellatási miniszternél, rámutatva a helyzetre. Tudomása szerint a sörgyáraknak megtiltották, hogy szeptember 30 után árpát vásároljanak. Hogy a közzellatás szükséglete fedezve legyen, úgy rendelkezett, hogy minden termelő tartozik minden árpával bevetelt hold föld után egy métermázsát beszolgáltatni. És ha a szóp szó, a közérdek követelménye nem használ, akkor kénytelen lesz a rekvirálást elrendelni. A saját gazdaságában már úgy intézkedett, hogy a holdankénti egy mázsát beszolgáltatassák. Helyesnek tartaná, ha az egyes vidékek közzellatását az illető vidék speciális viszonyainak és az ottani időjárás következményeinek figyelembe vételével rendeznék.

Kassán rablóátadás miatt örizetbe vettek egy debreceni bejárónőt

A kassai rendőrségre sorozatos feljelentések futottak be egy fiatal nő ellen, aki ebédet hordó kislánytól és kislányoktól különböző ürüggyel ellopta a családtagjaiknak vitt ebédet. Egy esetben rablást is elkövetett az ebédtolvaj nő, mert mikor egy kilencéves kislány nem akarta átadni Kass Mária az ételhordó edényt, kiszakította kezéből azt és úgy vitte el.

A rendőrség rövid nyomozás után elfogta és előállította a tettest, akiről megállapította, hogy Kass Mária 22 éves debreceni bejárónővel azonos. Augusztusban érkezett Kassára, előzőleg Püspökladányban és Miskolcon követte el hasonló szélhámosságokat. Kihallgatása során elmondta, hogy rendszeren azzal az ürüggyel küldte el a gyermekeket, hogy keressék meg a szemközti házban lakó nővérét, bályját és küldi ki, mert a ház előtt

várja őket. Természetesen mire a kisgyermek eredménytelen útjuk után visszatértek, úgy neki, mint az ebédnek hűlt helyét találták. Az ilyen módon szerzett ingyen ebédeket rendszerint már a legközelebbi kapualjban elfogyasztotta Kass Mária, akinek lakásán egész sereg ételhordót találtak.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám;
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 8-70 pengő.
Ára hetekönként 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept.
6-án reggel 8-tól 13-án reggel 8-ig:
„Kossuth”, Plac u. 26., tel.: 29-56. —
„Magyar korona”, Kálvin tér 15., tel.:
16-06. „Arany János”, Csapó u. 66.
tel.: 11-78. „Hungária”, Vargakert,
Szoboszlai u. 4. f. tel.: 28-25.

Volt egy öreg...

Volt egy öreg füstös cigány
Kint a falu végen,
Amikor még tavasz virult
Szerelmes szívemben.
Volt annak egy hegedűje
Négy síró hur rajta,
Azt a régi barna kislányt
Sokszor megrikatta.

Az a kislány ma is meg van:
Dereshajó asszony,
Máshoz került, a másé lett
Hazug volt az álom.
Ha mé, az az öreg cigány
Hegedűlni tudna,
Az a dereshajó asszony
Ma is megcsókolna.

LÓRINCZ ENDRE.

— **Dr. Uzonyi Barna Hajdú megye főjegyzője** nyolc hetű újabb betegszabadságát a kisgyűlés engedélyezte. A népszerű főjegyző decemberben foglalja el újból hivatalát.

— **A rákkutatás terén** újabb érdekes megállapításokat tett Michel nemet professzor, aki rámutatott arra, hogy antigének gyakori ki-sebb adagolásával meg lehet állítani a rákos daganatok kifejlődését.

— **Előkelő esküvő.** Csöndben, szék családi körben előkelő esküvő folyt le Debreceenben. Maday Ilona, dr. Maday Pál tanárképzőintézeti tanár leánya és Kristóf János budapesti törvényszéki aljegyző esküdtek egymásnak örök hűséget. Az esketési szertartást Baja Mihály költőpápa vezette. Az esküvőn tanúk voltak a menyasszony részéről Gyarmathy László, a vőlegény részéről Tömör Lajos. A fiatal pár az esküvő után Budapestre utazott.

— **Farkas Sándor lett Székesfehérvár polgármestere.** A dr. Csitány Emil főispánná történt kinevezésével megüresedett állásra a határidő leteltéig csak Farkas Sándor h. polgármester tölthet be pályázatát és így ő lett Székesfehérvár polgármestere.

— **Iskolakönyvek** újonnan vagy használtan, tanszerek, előírások füzetek Antalffy könyvkereskedésben.

— **Kassa műgyémánt kőr.** Tost Barna kassai prelátnak kihallgatáson jelent meg a kultuszminiszternél és figyelmébe ajánlotta Kassa város memorandumát a második műgyémánt felállítására érdekében. A miniszter kijelentette, hogy a legnagyobb megértéssel kezeli a kérdést, de az idén még nem lehet szó a terv megvalósításáról. Tekintetbe kell venni azt is, hogy Kassán kívül most Kolozsvár és Újvidék is bejelentette igényét a második műgyémántre.

— **Az Országos Szent István Fiúotthon részére** Hajdúszoboszló évi 176. Hajdúnánás 190. Hajdúszovát 40 pengő adományoz.

— **Hajdúszoboszló város a megyei kisgyűlés jóváhagyásával** 3780 pengő költséggel építik át a gyepmesteri telepet.

— **Téglás községben a külső-szék új iskolát építenek.** Az állam 30.000 pengővel támogatja az iskolaépítést. A község 7000 pengővel járul az iskolaépítéshez. Tekintettel a nagy anyagárakra és téglahiányra, a megye kisgyűlése megengedte, hogy vályogfalakat is építsenek be.

Pillanatfelvétel a keleti frontról — Német gyalogság támadásra készül

— **Debreceen sz. kir. város Zeneiskolájában** a beiratás szeptember 1-én megkezdődött. Beiratkozni lehet az összes fő- és melléktanszakokra. Ár u. 1. Telefon: 23-96. sz.

— **A Hortobágyon a Repülő Club nagyon szép tanítási munkát végez.** Most ismét befejezték egy vitorlázó tanfolyamot, amely annál nagyobb elismerést válthat ki, mert a motornélküli repülésre egyáltalában nem volt alkalmas az idő. Ennek ellenére a fiatal pilóták jelöltek igen szép teljesítménnyel vizsgáztak, nagyszerű képességekről és alapos hidegvérrel, tudásról tettek bizonyosságot. A vizsgáztató bizottság teljes elismerése mellett a növendékek kitünő eredményrel vizsgáztak.

— **Agyonlőtték Madridban** rög-tönbíráskodás alapján Manuel Rascon spanyol kommunistát. Rascon végeztette ki a polgárháborúban Serrano Sunnel mostani külügyminiszter két testvérét és Lezeda tábornokot.

— **Fokozódik a budapesti lakásépítés.** Az elmúlt hónapban 106 nagyobb bérház építésére adtak engedélyt a fővárosban. Ezek közül 35 egyemeletes, 23 kétemeletes, 17 háromemeletes, 15 négyemeletes, 11 ötemeletes, 5 pedig hatemeletes bérház.

— **Rádióbeszédet intézett a szerb néphez** Dankelmann német tábornok nevében Turner kormánytanácsos, a katonai közigazgatás vezetője. Figyelmeztette a népet, hogy saját erejével örködjék a mostani helyzet fölött, mert csak ez mentheti meg Szerbiát a teljes pusztulástól.

— **Élénk volt az idegenforgalom augusztusban.** Debreceenbe érkezett 178 külföldi és 2760 helyföldi vendég. Az OMH turistaszállójában 152 vendég 422 éjszakát töltött.

— **Hajdúszoboszló város az üzemi alkalmazottak fizetésével kapcsolatban** a megye kisgyűléséhez fordult. A kisgyűlés Hajdúszoboszló határozatát feloldotta és kimondta, hogy az igazgató, könyvelő, pénztáros, ellenőr, kertész, műszaki tisztviselői állás nyugdíjállásosra szervezendő át.

— **Értesítem a város közönségét, hogy a nagyerdei thermal-fürdő kiszolgálása — javítási és festési munkálatok miatt — kb. kétheti időtartamra szünetel.** Gyógytényezők igénybevétele (iszap, szénasavas és felfürdők stb.) ezen idő alatt a kádfürdőknél történik, az eddig is érvényben levő férfi és női napok beosztása szerint. Egyben közlöm, hogy a nyári pénztárt folyó hó 16-ával megszüntettem és helyette a thermal-fürdő bejáratánál a téli pénztárt nyitom meg. Természetesen a nyári fürdő medencéi továbbra is üzemben maradnak (az állandó rossz idő beálltáig) és azokat a fürdőző közönség minden akadályoztatás nélkül veheti igénybe. Polgármester.

— **Vattay Margit** tánciskolájában szeptember 18-án gyermekek részére (4 évtől) ritmikus táncanfolyam kezdődik.

— **Esős ősz várható.** Impregnáltassa ballon kabátját Koncznál, Péterfia 30.

— **Jelentette a csendőrségen** Gábor József nyíradonyi gazdálkodó, hogy a lakásáról a szekrény tetejéről ellopták 70 pengőjét. A nyomozás során elfogtak egy fiatalkorút, aki beismerte a lopást. Elvitte a pénzt a sógorához és megkérte, hogy őrizze meg. A sógor nem tudta, hogy a pénz lopásból származik.

— **Hatévi szigorított dologháza ítélték** a többször büntetett alkalmi tolvajlásokat elkövető özvegy Szabó Józsefnét a debreceni törvényszéken meg az év elején. Most kiderült, hogy négy lopást nem ismert be, melyek rábizonyultak később. Ezért a négy lopásért még hathónapi dologházi munkára kötelezték.

— **Az Olasz Kultúrintézet új nyelvtanfolyamán** a hallgatók száma a jelek szerint minden eddigi felül fog mulni. Napról napra jelennek meg az intézetben a debreceni társadalom minden rétegéből fiatalok és öregek, tanárok és diákok, szülők és gyermekek, hogy bejelentsék részvételüket abban a munkában, amelyet az intézet ebben az évben is a régi gondossággal, de még nagyobb áldozatkésséggel ismét tovább folytat. Örömmel tölti el ez a nagy érdeklődés mind az intézet igazgatóját, mind pedig azt a széles társadalmi réteget, amely már eddig is hű barátja volt az olasz géniusznak, mert azt mutatja ez az érdeklődés, hogy az a barátság, amely oly kedves nekünk, az olasz-magyar barátság, mind mélyebb és mélyebb gyökereket ver. Az intézet örömmel tárja ki kapuit minden magyar számára, aki meg akar ismerkedni a baráti olasz nemzet gyönyörű dallamos nyelvvel és évezredek kultúrájával. Beiratások állandóan folynak. Tandíj egyáltalán nincs. Csupán a kezdőknek kell két, a haladóknak négy pengő beiratási díjat fizetniük. Beiratkozni lehet minden nap szeptember 15-ig délelőtt 11-től 1-ig, szeptember 15-ike után délelőtt 11-től 1-ig, délután 5-től 7-ig az Olasz Kultúrintézetben. Hatvan uca 2. I. em. Telefon: 12-04.

— **Mozdonyt koboztak el a francia vámbatóságok.** Vasúti tisztviselők babot akartak rajta Belgiumba csempészni.

— **A Hivatásszervezet által kezdeményezett** magyar egység munkálását célzó egyesületközi ankét ismételtelen folyó év szeptember hó 13-án, szombaton este 6 órakor lesz megtartva a Hivatásszervezet Varga uca 1. szám alatti otthonában. Ezen már konkrét javaslatban fogják tárgyalni az együttműködés feltételeit. Az általános érdeklődést kiváltó értekezlet előreláthatólag oly sikerrel fog végződni, amely méltó Magyarország legmagyarabb városának a magyar problémáit mindig tisztán felismerő lelkiületéhez vezetőség.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

3 évi fegyházra ítélték el az 500 pengős ruhalopásért

Azért lopott, hogy pénze legyen perköltségre

A debreceni törvényszék elé került betöréses lopás miatt Lovász Zoltán budapesti péksegéd, aki Debreceenben élt napokon át és itt több kerékpárlopást követett el. A törvényszék és a tábla is elítélte már a kerékpárlopásokért. Most újabb lopás miatt vonták kérdőre. A vád szerint augusztus 7-én vásárolt a debreceni zsidó utcán egy alkulcsot és azzal Hajdúnánásra utazott, hogy ott betörést kövessen el. Az alkulcsnak nem vette hasznát a kiszemelt háznál, ahova betört és elvitt 500 pengő értékű ruhaneműt. A ruhaneműek egy részét a debreceni zsidó utcán értékesítette, a másik rész értékesítését elfogták. Kiderült a tárgyaláson, hogy Lovász azért követte el a betörést, hogy pénze legyen szert. Budapestben lakó barátnője részére perköltséget akart vinni egy ügyben. Az ügyvédnek már megírta, hogy a pénzt befizeti és annak az ígéretének akart eleget tenni.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után, tekintettel arra, hogy a péksegéd már volt büntetve, elítélte 3 évi fegyházra. Az ítélet jogerős.

— **Elhízott, vérmes, makacs székre-kedésre és aranyeres bántalmakra hajlamos** egyéneknek reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz általában nagyon jól tesz, mert hashajtó hatáza biztos, alapos és rendkívül enyhe. — Kérdezze meg orvosát!

— **Hazavitték Kaplonyba gróf Károlyi József hamvait.** Gróf Károlyi József hét évvel ezelőtt halt meg s végrendeletében fájdalommal emlékezett meg arról a körülményről, hogy az idegen népszállás miatt nem temethetik el az ősi kaplonyi kriptába. Erdély visszatérésevel most hazaszállították gróf Károlyi hamvait és az ősi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **Bartalis tánciskolájában** 16-án este táncanfolyam kezdődik. Széper táncolni Bartalistol tanul.

— **A belgrádi angol követségen nagymennyiségű robbanószert találtak.** Szerdán több mint száz szerb újságíróknak alkalmat adtak a robbanóanyagokrakr megtekintésére és személyesen győződhetek meg arról, hogy az angol követség volt az a központ, ahonnan a spalatói kikötőben felfedezett robbantási kísérlet és a Vaskapu ellen tervezett merénylet kiindult.

— **Zsidó istentiszteletek.** A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendezése szeptember 12—17. Péntek este mindkét templomban fél 7, szombat reggel 7, délelőtt a Deák Ferenc utcában tanévnyitó istentisztelet 10, d. u. mindkét templomban fél 6, este 7.45, szilichét vasárnap reggel mindkét templomban 4, az ifjúságnak a Kápolnás utcában 6, a többi napokon mindkét templomban 5, kőznap este negyed 8 órakor. Hítség-noklatok: Szombat délelőtt a Deák Ferenc utcában, vasárnap reggel a Kápolnási utcában. Rabbiság.

— **Az osztálysorsjáték húzása**
20.000 pengőt nyert: 80431. 10.000 pengőt nyert: 22478 64349. 5000 pengőt nyert: 74031. 4000 pengőt nyert: 39192 79950. 3000 pengőt nyert: 41173. 1000 pengőt nyert: 48800 52268 53125. 800 pengőt nyert: 12255 16747 19271 49945 54450 61040 83220 84275. 600 pengőt nyert: 1519 26675 32586 45366 48279 54590 61900 77338 80293. 500 pengőt nyert: 5292 6156 15716 16015 18016 23620 53552 53580 62391 81740 89252. 300 pengőt nyert: 3757 9704 12913 15430 15488 15725 20620 21228 22310 23172 23331 25419 29420 30760 32624 33832 35584 36009 39575 40735 41477 45601 48937 50570 51339 51928 52733 54882 57624 57809 59101 60592 62437 63095 64323 68603 68804 75410 77011 77641 80833 82481 85500 91730.

Külföldi vendégek a Hortobágyon

A Hortobágyon német földtani professzorok tartózkodtak esütörökön és csak pénteken utaznak tovább. Megtekintették a pusztai nevezetességeit és főzetesen megismerkedtek a hortobágyi öntözéses gazdaságot, különösen a rizstermelést. A német professzoroknak alaposan kijutott a hideg szeles pusztai időjárásból, de annál jobban érezték magukat a csárdában, ahol a budapesti japán követség egyik tagja tartózkodott. Már három napja lakik a csárdában. Megtekintette a híres hidi vásárt is és vet magának juhászbandát, cifraszűrt és néhány tehénkolompot. Hazaküldi Japánba. Megígérte, hogy a Hortobágyra az őszi vadászatokra visszatér néhány napra.

Gyászrovat

Nagy Erzsébet 15 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Harangi Erzsébet temetése ma délután félhárom órakor lesz a Köztemető II. b) ravatalozójából református gyászszertartással. Fehértóty vállalata rendezi.

Tatárka József temetése ma délután 4 órakor lesz katolikus gyászszertartással. Fehértóty vállalata rendezi.

Molnár László egyházas gyermek temetése ma délután 4 órakor lesz a II. b) teremből. Lakás: Munkás ucca 4. Csuska temetkezés.

TEMETKEZÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGTERÍTÉSÉRE BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!

Verebély professzor tanszékére pályázatot hirdetett a kultuszminiszter. A pályázati kérvényeket szeptember 21-ig kell benyújtani. Általános érdeklődés kíséri, vajon ki lesz Verebély professzor utóda?

Vattay Margit tánciskolájában szeptember 18-án diákok részére ritmikus táncanfolyam kezdődik.

„Új Magyar Színház” néven működik majd vitéz Bánky Róbert színháza, mely szeptember végén nyílik meg Bónyi Adorján „A milliomos” című darabjának bemutatásával.

Kilencezer pengő stólapénzt sikkasztott Sándor Viktor kecskeméti harangozó. A törvényszék egyévi börtönrre ítélte.

Cipókrémnek fadóbozban forgalomba hozására folytatnak kísérletet a gyárak. Dobozgyártás céljára ugyanis csak korlátozott mértékben adnak ki vaslemezt s ez tette szükségessé a kísérleteket.

Halott gyermek az ablakban. A budapesti Ludoviceum út 22. sz. ház pincéjének ablakában egy járókelő papirosba csomagolt csecsemő holttestet talált. A boncolás megállapította, hogy a halált szülésközbeni fulladás okozta.

Szerbia községeit fegyveres önvédelmi alakulatok szállták meg és könyörtelenül leszámolnak a kommunista bandákkal.

Az amerikai vasutasok sztrájkját kéthónappal elhalasztották Roosevelt elnök közbelépésére. Az elnök kijelentette, hogy az USA egész vasuthálózatát benuállással fenyegető sztrájk súlyosan érintené a fegyverkezési munkatervet.

Óriási tűz ütött ki Csikágóban egy négyemeletes raktárházban. A város egész tűzoltóságát igénybevevették, de az oltást nagymértékben megnehezítik az állandó robbanások, amelyek a raktárban felhalmozott lőszerkeletől és olajtól származnak. A kár többmillió dollár értékű. A tüzet még nem sikerült eloltani.

A horvátoknak felkelő bandákkal súlyos harcokat kellett vívniuk. A harcok során Északnyugat-Boszniaiban négy usztasa-katona elesett, kettő megsebesült.

Istentisztelet ideje az orth. Izs. templomban. Péntek d. u. 6.47, szombat d. e. 8. d. u. 6 órakor. Szombat kezdete 6.37. kimenetele 7.47 órakor.

Már csak hétfő délután lehet feláron Budapestre utazni az Őszi Vasár kedvezményével

Az idei Őszi Vasár sikerét mi sem mutatja jobban, mint az, hogy a vásár első felében több, mint negyedmillió látogató, köztük több, mint 40.000 vidéki és külföldi kereste fel az ősznek e nagy paradóját. Természetesen a szovjet-hadizsákmárkiállítás iránt a legnagyobb az érdeklődés, ahol hatos rendekben, félkilométer hosszúságban állnak sorok. A hatalmas sikerben osztozik a divat és a filmszínház, a Hútságok Vására, a főzőbemutató, a rádiókiállítás és egyéb látványos csoportok.

A Halló-i magyar ember találta ki, magyar szó az!

Sok szó esik mostanában a „halló”-ról. Tessék megengedni, hogy én is hozzászóljak, annál is inkább, mert a „halló” szó feltalálója székely ember volt. Erről sajnos megfeledkezett a magyar irodalom. Puskás Tivadar — akiről azt mondhatjuk, hogy ő volt a magyar Edison — régi székely nemesi családból ered. Édesapja egyik napról a másikra tönkrement s így nem tudta fiát tovább neveltetni.

Puskás Tivadar kiment Angliába és megtanult angolul. Újsághirdetés útján keresett egy nagy vállalat: a Woaring cég angolul és magyarul beszélő vasúti mérnököt az északkeleti vasút vonalainak építési munkáihoz. Puskás Tivadar ezt az állást elfogadta és főmérnök lett, mire a vasútipétezt befejezték.

A vállalat végkielégítést adott neki és Bécsbe költözött. 1873-ban menetjegyirodát nyitott. Ez az év arról volt nevezetes, hogy nagy tőzsdekrach tört ki, amely a Monarchia pénzügyeit megzárta.

Puskás látta, hogy az ő tervel számára ez a föld itt kicsi, ezért Amerikába ment. Itt megismerkedett Edisonval, akinek nagyon megtetszett az élelmes székely fiú és munkatársként maga mellé vette. Puskás évekig dolgozott a menlonparti varázsló oldalán. Edison Puskást bízta meg a telefonközpont létesítésével. Ez a munka pár hét alatt elkészült. Puskás itt is megmaradt jó magyarnak. Látta, hogy a telefonból világkincs lesz és hogy a világ meg fog feledkezni arról, hogy magyar embernek is része van a találmányban. Ezért amikor az első telefonközpontot Newyorkban berendezte, szabályzatba foglalta, hogy a felhívott állomás ezzel a szóval köteles jelentkezni: „Halló!”

Ime tehát egy székely ember magyar szava így került be a nemzetközi idegenforgalomba.

Sok minden mást is feltalált még Puskás Tivadar, akiről soha sem volna szabad elfeledkezni. 48 éves korában Székelyföldön temették el. A „halló” szóra tehát legyünk büszkék éppen úgy, mint Ditről Puskás Tivadarra és ne keressünk más szót a távbeszélés bevezetésére vagy a jelentkezésre. Jó magyar szó az. Zárja minden magyar ember a szívébe!

Páskuly Márton,
Debrecen sz. kir. város világláti vállalatának alkalmazottja.

Hargitaváralja jelképes székely község képviselőtestületi ülését és rendes összejövetelét f. hó 13-án, szombaton este fél 8 órakor tartja a Gambrius különtermében, melyre a község lakosait szeretettel hívja és várja az Elöljáróság.

Hat hold dinnéből 12.000 pengő. Egy nagykőrösi gazda hat hold dinnéből 12.000 pengőt, egy másik gazda pedig egy hold paradicsomból 1800 pengőt árult. Általában az idei szezon nagyon jó jövedelemmel örvendeztette meg az alföldi gyümölcs- és zöldségtermelőket.

Súlyos sebesülten három kilométert küszölt Zabeki András nagykőrösi kocsis, akinek lovai megvadtak és levetették gazdájukat. Zabeki súlyos sérülésével többórás kintlódás után négykézláb mászott be Pilis községbe, ahol a községi orvos részestette első segélyben.

Hatvanöt házat rombadöntött a földcsuszamlás Nagyvárad közleiben. A földcsuszamlás a Fugyivásárhely felé vezető országút melletti szőlőhegyen mintegy 500—600 méteres távon történt.

Az Őszi Vasár tehát legkésőbb hétfőn szeptember 15-én este 7 órakor zárul, a vidéki látogatóknak tehát legkésőbb hétfőn déli 12 óráig kell Budapestre érkezniük, hogy a vásárt megtekinthessék és igazolványukat lebélyegeztessék. Az utazási igazolványt az utolsó percig árulja minden menetjegyiroda és a vásár minden tb. képviselője. A kedvezmények szeptember 18-án 24 óráig maradnak érvényben, tehát a látogatóknak eddig az időpontig vissza kell érkezniük a kiinduló állomásra.

Az ország keleti részén 12-én 19.10 órakor kell elsőtétíteni, amely 5.30 óráig tart.

Az Országos Magyar Sajtókamara fegyelmi bírósága szeptember 10-én tartott ülésében Hentz Dezső szakíró, kamarai tagot, mert ellene a pestvidéki kir. ügyészségén árdragítás vizsgálás büntelése miatt bűnvádi eljárás van folyamatban és jelenleg is letartóztatásban van, a kamarai tagsággal járó foglalkozása gyakorlásától felfüggesztette azzal, hogy a felfüggesztés a büntető eljárás, illetve kamarai fegyelmi ügye érdemi részében hozott határozat jógerőre emelkedésig hatályos.

Laval merénylője nem holond. Colettet megvizsgálta a törvényszéki orvosszakértő és megállapította, hogy semmiféle szellemi zavarodtságban nem szenved, tetteért teljes mértékben felelős.

GÉPLEIRAS HURAY, parkamara
MÁSOLÁS, T: 17-93

Munkácsizmat 27 pengőért hoznak forgalomba disznóbőr szárral és hajlítható fatalppal. — jelentették be Somogy megye közgazgatási bizottsági ülésén. A munkácsizmat százalékos részese-dés mellett kisiparosok árusítják és azok alkalmasok lesznek három hónapra megoldani a lábbeli kérdést.

Vennék azonnal 120 HP.-s szivógázmotort, fagaz generátorral, lehetőleg elektromos generátorral és kapcsolótáblával, 380 Volt 50 per. Csak nehéz stabil jöhet számításba. Ajánlatok
„E r o t e l e p” jeligére
Dr Láng hirdetőbe, Budapest, Ferenó körút 39.

Kezére csapódott a pénzszerény fedele és öszerezta ujjait. Torma Gábor MÁV lakatos munkaközben egy pénzszerényre menetet furt. A pénzszerény felhajtott ajtaja közben lecsapódott és Tormának két ujját öszerezta. A sebészeti klinikán részesítették elsősegélyben.

Az autó ajtaja odacsapta kezét és súlyos zúzott sérülést szenvedett Szabó Mihály né gépkocsivezető felesége. — A mentők kötözték be sebet.

Csodájára járnak az emberek Finnországban egy régi kőnek, amely jelzi az időjárást: eső közeledtére sötét színt ölt, jó idő ígérésként újra visszanyeri fehér színét.

Kétszázhetvenöt iréni német állampolgár azonnali kiszolgáltatását követelik az angol illetve szovjet hatóságok.

Érdekes művészvárosság. Sándor Anna, aki a mult szezonban mint az Iház-társulat primadonnája szerepelt a Csokonai-színházban, férjhez ment Hlatky László igazgatóhoz. Sándor Anna most férje társulatánál játsza a primadonnaszerepeket.

Laval kétheti gyógykezelés után elhagyta a kórházat. (MTI.)

A nürnbergi törvények Szlovákiában. A szlovák minisztertanács kormányrendeletet fogadott el a zsidók jogi helyzetének szabályozásáról. Elfogadott azonkívül egy rendeletet a zsidó vagyon rendkívüli megadóztatásáról. Eddig felekezeti alapon határozták meg a zsidókat, most a nürnbergi törvények szerint igazodó faj szempontról.

Elénken keresik a háztartási alkalmazottakat

Helyzet a debreceni munkapiacra

A debreceni hatósági munkaközvetítő augusztusban 542 állást közvetített a nyilvántartott 645 munkahelyre. Összesen 688 ember keresett munkát. 100 munkahelyre tehát 107 ember jutott. — A férfiak részére 198, a nőknek 447 helyet jelentettek be. Kerestek 184 szakmunkást, ugyanennyien kerestek állást, segédmunkás azonban 474 jelentkezett, közülük csak 27 férfi, 447 nő volt. — A szakmunkásokra közepes volt a munkapiac, segédmunkásokra ellenben kedvező. Szakmák szerint a vas- és fémiparban, a ruházati iparban volt kedvező a munkapiac. Elhelyeztek 101 férfit és 441 nőt, még pedig 509-et Debrecenben, 32 vidéken. Munkabérek: órabérek: asztalos 40—80 fillér, szabó 56—79 fillér. Hetibérek: kerékgyártók 13—25 és ellátás, kovácsoknál 16—20 és ellátás, borbély 8—14 P. Napszám 3—4 P. háztartási alkalmazott bére havi 18—40 P volt.

Németországban nagy felháborodást váltott ki a Volga menti németek kitelepitése és ezzel kapcsolatos kétségbeesítő helyzetük. Az eredetileg Szovjetországban lakó 2.600.000 német közül már csak a Volga mentén élő 400.000 maradt ott és most ezek biztos pusztulás előtt állanak.

Sertést akart kicsempészni a gyászokcsiban. Brüsszel uccám egy cilindres, feketeruhás kínai kocsis túnt fel, ezért a rendőr megállította és felnyitatta a koporsót. Emberi holttest helyett egy sertés feküdt a koporsóban. A kocsis bevallotta, hogy a vágóhídról akarta egy vendéglőbe csempészni a levágot sertést.

Osloban kivégezték a norvég szakszervezeti mozgalom két vezetőjét, Viko Hansent és Vickströmöt. Illegális munkásmozgalmat akartak szervezni.

Cigányfurfang: altatóport adott a gazda lovának, majd megvette mint „dögöltöt”. Pap András rakamazi cigánysintér furfangos módon jutott hozzá Rácz Jánosné lovához. A gazda-asszony a sintért elhívta, hogy segítsen beteg lován. Pap a lovat megnézte és egy őrizetlen pillanatban álomporral etette meg. A ló félóra múlva „megdögölt”. A cigány azonnal felajánlotta, hogy a ló teletét hajlandó kiszállítani a dögterre és a hőrért tíz pengőt fizet. A „tetem” elszállítása megtörtént és csak három nap múlva derült ki a család. Rácznének hírül vitték, hogy a „megdögölt” lovat a cigány 300 pengőért adta el a szomszéd faluban. A furfangos cigányt a csendőrség elfogta.

A beregszászi törvényszék elvi jelentőségű ítéletet hozott. Klein József mezőgazdasági rőfőskereskedő ugyanis az iparigazolvány-revizioval kapcsolatban elvesztette engedélyét s ezután megállapodást kötött Márkus Juliánna keresztény lakossal, hogy ő ipart kér és Klein régi üzlethelyiségében, berendezésével és megmaradt árujával felhasználásával megnyitják a rőfősüzletet, melyben Klein mint alkalmazott és csendestárs vesz részt. A közös hasznából Márkus Juliánánt 51, Klein Józsefet 49 százalék illette meg. A törvényszék felmentő ítéletének indoklásában kimondta, hogy a zsidótörvény nem tartalmaz intézkedéseket a csendestárs ellátásáról. Az ügyész fellebbezést jelentett be.

SPORT

DVSC-Budapesti Postás mérkőzés a Stadionban

A bajnokságra törő és eddig pontvesztéses nélkül álló DVSC NB-csapata vasárnap a Mátyas-csoport egyik legstílusosabb együttesével, a Budapesti Postással játszik a Stadionban. A Postás kitűnő csapat, masszív védelme, keményen küzdő, jópasszoló fedezet-sora mellett veszélyes támadócsapata a főerőssége. A DVSC-nek nem lesz könnyű dolga, azonban a debreceni vasutasok Kolozsvárott olyan emelkedő formát mutattak, aminek alapján mégis bennük kell látnunk a mérkőzés győztesét.

A DVSC tegnap kiadós edzést tartott, melyen kifogástalanul mozogtak a játékosok. Lehetséges, hogy változatlan csapattal állnak ki vasárnap, még is valószínűbb, hogy Keskeny, Csokai, B. Nagy, Orosz, Gere, Elek, — Szilárd, Berecz, Sidlik, Tisza, Kristóf összeállításban lép pályára a DVSC. Előmérkőzést a DVSC II. játszik a DEAC csapatával az amatőr bajnokságot.

A DTE szépen fejlődő csapata a Húkosokkal játszik az egyetemi sporttelepen bajnoki mérkőzést vasárnap. Eddiggi szereplése alapján is megállapítható a DTE-ről, hogy Debrecen futballéletének nagy nyereségét jelenti ez a kitűnő együttes, mely a feltámasztás óta eltelt néhány hónap alatt is jelentős sikereket ért el és bizonyos, hogy hamarosan a régi, nagy DTE-hez méltó szereplés várható a csapattól.

Magyar Kupáért játszik a DVSC szeptember 28-án Királyháza. Ellenfele a Királyházi MÁV SE együttese lesz.

Palatinust leszerződöttette a Gamma. A kitűnő középcsatár teljesen rendbejött és rövidesen megkezdí edzéseit.

Fenyvesit, az NSC csatárát, aki a Nemzetiben és III. kerületben játszott sokáig, örökre eltították a szövetséggel szemben tanúsított sértő magatartásáért.

Lázárnak válszalagszakadása van, aligha játszhat vasárnap a Ferencvárosban.

A DVSC riválisai közül a Ganz Nagyváradit Törökfessel játszik, játékevezető Lengyel József dr. Nagyvárad a budapesti Törökfést látja vendégül, ezt a

mérkőzést Fedák vezeti. A debreceni Farkas Iván vezeti az NYTVE-Goldberger és Gorondi Imre a Szatmár-Marosvásárhelyi mérkőzést. Ezenkívül Z. Danuvia-Kolozsvári MÁV és D. Magyarság-KEAC mérkőzések lesznek a Mátyás-csoportban.

Szilárd, a DVSC jobbszélsője helyet kapott az NB II. heti legjobb 11-ben.

Róth Ernő kir. jbrósági végrehajtó Berettyóújfalu. 1182-1941. Árverési hirdetmény. Pk. 10.393-1941. Bírósági ügyszám. Alulírott bír. végrehajtó közöli, hogy a berettyóújfalu Járásbíróság 1940 P. 2564 sz. végzésével 28 P. 72 fillér hátralékos költség behajtása végett dr. Nemes István ügyvéd által képvis. Bach és Gerő végrehajtó javára alperes berettyóújfalu lakos végrehajtást szenvedő ellen a még fennálló hátralékos tartozásra elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 2300 P. becsértékű ingókra az árverés a helyszínére: Berettyóújfaluiban Erzsébet királyné u. 2. sz. 1941. évi szeptember hó 17. napja délelőtt negyed 12 órájára kitételek, amikor a legtöbbet ígérnek közpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárul alul is eladottnak az 1941 Pk. 10.393 sz. végreh. jkv. ben 1-3. t. a. lefoglalt új bútorok és egyéb ingók. Ezen árverés a fenti jogerős kielégítési zálogjoggal bíró többi végrehajtatók, mint csatlakozó javára is, még fennálló követelések erejéig — az 1908.XLI. tc. 20. paragrafus alapján — cenzel kitételek. Berettyóújfalu, 1941. évi augusztus hó 26-án. Róth Ernő kir. bír. végrehajtó kinevezett helyettes.

Legolesóban fest. tisz. ú. Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Kosztümöket, kabátokat, ruhákat szép kivitelben készítenek. Futó Juliska, Péterfia 37. 1231 10. 10

Retorta faszén, portmentes, csomagolva és ömlesztett állapotban állandóan kapható Kovács Mihály faterlepén, Szent Anna 36. Telefon 19-21. 1300

Aranyat, ezüstöt, brilliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 814 12. 6

Kellemés lakás, finom kósi a Hungária panzióban, szobák napközre és hónapokra. Ferenc József 59. Telefon: 23-39 800 vv.

Hő- és sárcipők javítását felelősség mellett vállalom. Weisz műszerész, Piac 66. 1420 12. 12

KERESLET

Fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron vesznek. Fränkl, Piac 56. ezelőtti Frohner mellett. 98 11. 30

OKTATÁS

Naményi Zoltán gyorsíró-, gépiróskolában szeptembertől új tanfolyamok. Vidékieknek vasútkedvezmény. Alulvizsga Batthyány I. 1628 9. 28

Símai gyorsíróskolában szept. 15-én új tanfolyam kezdődik. Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. 245 10. 10

Messzelakó kisgyermeknek helyébe megy zongoratanárnője. Cím a kiadóban. 1398

Tanárt keresek, aki gimnáziumi magánvizsgákra előkészít. Levelet „Szorgalmas” jellegre a kiadóba kérek. 1398

TÁRS

Társulna keresztlyen férfi párezzerrel, közreműködéssel. Széchenyi 89. keresztlépület. 1419

HANGSZER

Bécsben képzett zongorahangoló olesón, lelkiismeretes munkát végző. Ebenstein Márton, Kápolnási uca 2. Telefon 24-43. 1511 9. 24

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez, — Csapó 86. Telefon: 32-54. 1987 12. 31

BÚTOR

Kombinált szekrény, modern háló, konyhaberendezés, asztalok eladók Kossuth 51. 1788 10. 4

Minek a fényes kirakal, amikor olesóiban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac 71. 1327 9. 22

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatti 752 10. 19

Keményfa hálószobák nagy választékban asztalosnál. — Mérsékelt árak. Hatvan 39. 1988 10. 5

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Kerékpárt veszek, csak jókarban levőt. Eötvös 18. 1425

Villanymotor, kettő lóerős, függőköves és fekvőköves daralók eladók. Budai Ezsaiás 36. 1422

TÜZELŐ ANYAGOK

Ocska deszkák, lécek, szarufák, gerendák, oszlopok olesón eladók. Böszörményi út 2. 1408

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Kétszobás összkomfortos lakás kiadó, vasablakok, vasajló eladók. Werbőczy 12. emeleten. 429

KIADÓ LAKÁS háromszobás

Keresek október elsejére két- vagy háromszobás összkomfortos lakást konyhahasználattal. Bútorozva, vagy anélkül. Olasz Kultúrintézet, Hatvan 2. Telefon 12-04. 1397

BÚTOROZOTT SZOBA

Központi fűtéses bútorozott udvari szoba, esetleg teljes ellátással kiadó. Cím kiadóban. 1267 9. 16

Központi fűtésű kényelmes, nagy, különbejárható szoba kiadó. Cím a kiadóban. 1412

VEGYES

Grafológusnő mindenki kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 1395

HASZNÁLT RUHA — CÍPŐ

Férfi, női ruák, kabátok eladók. Piac 28. III. 20. 1411

INGÓSÁG VÉTEL

Magas árat fizetünk régi cinnedényekért, családi ékszerekért, bútorokért, szőnyegekért, órákért, dísz tárgyakért, festményekért, bútorait is legjobban az „Ingóság-közvetítőben” értékesítheti. Püspöki palota tel. 37-99. 1131 v. v.

INGÓSÁG ELADÁS

Szürke Gyukits és fekete kemény kalap — 57-es — eladó. Telegi 32. 1424

Fehér gyermekágyat matracral (afrikos), sodronnyal eladó. — Arany János 18. II. lakás. 1426

Eladó nagy ovális ebédlőasztal, kétrészes előszobafal, paradicsomos üvegk. Lindenteld, Rákosi Jenő 6. II. em. 1416

Angóra nyúlterec eladó. Nagyverdei Vigadó mellett VII. számú villa. 1404

Boroshordók, használtak, eladók. Dugovits T. ucca 14. 1402

ELADÓ HÁZ

Eladó az Árpád téren Sámsoni ucca 8. számú félemeletes ház. Érdeklődni dr. Tippainál lehet. 1392

Olesón eladó vagy okt. 1-re kiadó Homokkerti, Berta ucca 9. sz. ház, 2 szoba, konyha, kamara, istálló, göré, magtár alapincézve, faskamara, kocsiszín, sertéshizláló, jó és rosszvízű kút, sütőkemence, beépített tűzhely stb. azonnal átadó. 1968 9. 16

4000 pengőért eladó ház jömenetelű fűszerüzlettel és egy szoba, konyhas adómentes ház. Ugyanott 6 darab egyéves ezimultánosztott sertés és egy darab puli és egy tizedesmérleg eladó. Értekezni lehet Tegez 54. 492 9. 17

Családi ház 5 szobás teljes komfortos és 2 szobás egyszerűbb lakással. 2400 jövedelemmel. 34.000ért eladó. Külsővásártér 8. 1258

Négyoszobás modern villa 412 négyzetgöl kerttel, adómentes, építkezési teherrrel eladó. Hadházi ucca 26/b. Megtekinthető délelőtt 11-től 1-ig. Értekezni Péterfia 34. 115+

Eladó sürgősen Telegi ucca 13. számú ház nagy bérjövdelemmel. Érdeklődni dr. Tippainál, Hajnal u. 13. alatt lehet. 1393

ELADÓ HÁZHELY

Eladók olesó villatelek a Poroszlay úton. Értekezni Debreceni Műkögyárnál, Fűrdő 2. 476 9. 15

Hajdúszoboszlón, a fűrdő mellett lévő Báromszőlőkertben egy 994 négyzetgölös és egy 832 négyzetgölös telek eladó. Érdeklődni Nagy Sándor ingatlanrodna Csapó u. 27. Távbeszélő 33-15. vv 1730

Széchenyi ucca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban. 4+

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyzetgölös telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

FÖLDBÉRLET

Hajdúszovátón 57 hold tanács fekete föld bérbe vagy felesbe kiadó. Percces 24. 1252

ELADÓ FÖLD

Bihárbán 20 katasztrális jó fekete föld eladó. Értekezni Piac 68. II. em. 3. 993

Eladó 29 hold búzatermő fekete föld tannyával. Értekezni Homok 82. Ugyanott 3 szobás adómentes modern villa 14.500 P-ért sürgősen eladó. 4000 P-lehet. 1406

ELADÓ ÁLLAT

Eladó 8 darab nyolc hónapos mangalica. — István út 9. kisállomásnál. 427

TERMÉNYEIT TÜZKAR ELLEN ÁTALÁNYBIZTOSÍTÁS KEREKÉBEN BIZTOSÍTHATJA LEGOLCSÓBBAN!

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Fodrászatanulót, fiút vagy leányt, felvesz Bíró, Deák Ferenc 26. 1330

Erősebb fiút faterlepre hetesnek felveszek. — Molnárné, Külsővásártér 18. 1421

Csemegéséget, elsőrangú munkaerőt, jó megjelenéssel azonnali belépésre keresek. Esetleg szakképzett nő is lehet. Monok csemegéüzlet. 1418

Cipészegéd javító munkára felvétetik. Gyorsfalpaló. Kápolnási u. 2. 1409

Írnokot gimnáziumi érettségivel azonnal felveszek. Jelentkezés délelőtt Honvéd Gyógy-szertár. Honvéd 3. 1405

Jómunkás cipészegéd vegyes munkára azonnal felvétetik. Bányai Károly, Hajdúszámon. Szatmári 673. 1394

Egy ügyes fiú, ki már pékségben volt, azonnal felvétetik. Szalay sültöde. Csapó 73. 1390

ALKALMAZÁST keres férfi

Ötvenéves megbízható keresztlyen ember keres pénzbeszedői, raktárnoki, vagy árukeszítői állást. „Garancia-képes” jellegre. Cím a kiadóban. 1415

ALKALMAZÁST nyer nő

Jobb leány vagy fiú fűszerüzletbe kifutónak azonnal felvétetik. Nyil 79. 1399

Gépirónót, aki gyakorlatban járt, valamint gyakorlatot keres felvételre a Fonciére Általános Biztosító, Piac 58. 1410

Fodrászsegédet, tanulóleányt, fiút felveszek. Nagy, Baltazar Dezső 14. 1423

Varróda segéd- és tanulóleányok azonnal felvétetik. Jelentkezés Hatvan 55. 1401

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Perfekt szakácsnőt és szobaleányt keresek — azonnalra. Simonyi út 27. 1215 vv.

Parketthez értő bejárónő felvétetik. Hatvan 6. III. 10. Jelentkezés reggeli órákban. 428

Bejáró takarítónőt reggel 7-9-ig elfoglaltsággal felveszek. Fogorvos, Csapó 17. 1414

Püspökladányba mindenes főzőnőt keresek azonnalra. Jelentkezés 8-tól 11-ig Svetits palota V. emelet 4. 1407

AJÁNLAT

Sapkák! Sport, levante, Booskai, téli mindenfélé választékban kapható. Vörösmarty 13. 429 9. 30

Szőrmebundákat olesón készít, javít, alakít Kőváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Ciánóztasson Csala ciánóztassó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel Rákóczi u. 9. Telefon 14-27. 711 9. 20

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat, brilliánt legmagasabb áron veszek. Ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21

Zománczott tűzhelyek szakszertű javítása. Kitegelt kályhák samottozása. Tűzhelyek és kályhák raktáron. Levesenik, Csapó 87. 144 10. 5

Tankönyvek, antikvár és új állapotban. Iskolaszerek kaphatók Acél antikvárium, Széchenyi ucca. 1925 9. 30

Kosztümöket, kabátokat, ruhákat készítenek, fordít, alakít „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17

Bútorok fényezését, javítását, kombinálásait modern stílusban is vállalom. Özv. Czeglédiné, Pesti 53. 688 9. 14

Poloskairást, ciángázást, lakások vizsgálatát felelősséggel vállal Kiss Zoltán, Kigyó 5. 695 10. 17

Paplanokat, pelyyű, vattából, ócska paplanokat portalanítva készíti Nagy Gyula, Sas 2. 624 10. 3

Függönyöket, csipkeszövet, kóplianyagokat, sőtélképektyes és miniat imprimé anyagokat olesón, Rothermere 36. Keresztlépület. 626 10. 3

varrógépek, kerékpárok, alkatrészek minden géphez olesón. Javítások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Eisenberger, Csapó 101. 1326 9. 22

Télikabátját, téli kosztümjét, téli egyenruháját már most fordíttassa ki Tegdesnél, Kályn tér 19. 539 12. 2

Gebelkép és párnalapok pamutokkal, fehérneműhímzés és előrajzolás Pethő kézi-munkaüzletében. Szent Anna 10. 1951 9. 29

Új szűcszalon! Legújabb modellek szerint új bundák, alakítások, javításokat vállalunk. muffok, gyermeklábszákak raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budainál. 1313 12. 10